

Sauda kommune

Økonomiplan 2023 – 2026

Budsjett 2023

Vedtatt 14.12.2022, sak 093/2022

Innhald

Kommunestyrets vedtak side 3-6

1.	Kommunedirektørens innleiing	7
2.	Vedtak, årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026.....	9
3.	Organisering og arbeidsgivarstrategi.....	11
	Tilsette i Sauda kommune.....	11
	Administrativ organisering.....	12
4.	Overordna føringar for økonomiplanperioden	15
	Samanheng budsjett- og økonomiplan og kommuneplan.....	15
	Finansielle måltal	17
	Økonomisk utvikling i planperioden	18
	Befolkningsutvikling og demografi.....	20
5.	Omstilling Sauda 2025	27
6.	Satsingsområder	29
	Innovasjon, samarbeid, samskaping	29
	Verdiskaping og næring	30
	Leve i Sauda.....	31
	Energi, klima og miljø.....	31
	Tettstadutvikling	32
7.	Talbudsjettet.....	34
	Driftsbudsjettet 2023 og økonomiplan 2024 – 2026.....	35
	Forutsetningar for framskriving i økonomiplanperioden	36
	Næringskapitlet.....	38
	Investeringsbudsjettet	40
8.	Vedlegg	43
	Vedlegg 1: Overordna styringskort	43
	Vedlegg 2: Kommunale avgifter og betalingssatsar for 2023	59
	Vedlegg 3: Detaljert investeringsbudsjett	59
	Vedlegg 4: Bevilgningsoversikt investering 2023	62
	Vedlegg 5: Låneoversikt	65
	Vedlegg 6: Unntak eigedomsskatt	66

Kommunestyrets vedtak:

1. Inntektene for Sauda kommune består av rammeoverføring, skattar og avgifter, øymerka tilskot og sal m.m.

Driftsbudsjett

2. Årsbudsjett for 2023 og økonomiplan for 2024 - 2026, samt avgifter, gebyr og betalingsssatsar for 2023 (vedlegg 2) vedtas med endringar i verbalpunkt 10-26.

3. Tallbudsjettet vedtas med brutto driftsresultat på 13,3 % av driftsinntekter. Netto driftsresultat utgjør 10,7%. For 2023 er det budsjettert med eit overskot på kroner 57,25 millionar. Overskotet vert avsett til disposisjonsfond.

4. Driftsbudsjettet vedtas med netto ramme. Det vil si utgifter minus inntekter er likt budsjett. Netto rammer er som følgjande:

Politisk nivå og Fagleg stab og støtte	kroner 51 434 668
Oppvekst	kroner 110 207 347
Helse og velferd	kroner 202 840 130
Næring og samfunn	kroner 123 921 401
Netto driftsramme kraft	kroner -206 488 667
Avskrivningar og kalk/renter	kroner -54 910 506
Total netto ramme	kroner 227 004 373

Nettorammene er inklusive avskrivningar og kalkulatorisk kostnad (VAR), men eksklusiv avsetning til, og forbruk av fond. Kommunedirektør delegerast myndigheit til å omdisponere innanfor rammene. Kommunedirektør delegerast myndigheit til å "fryse" budsjettpostar og ledige stillingar. Ledige stillingar skal bli nøye vurdert med omsyn til alternativ organisering for å løyse arbeidsoppgåver utan nyttilsettingar.

Investeringar

5. Investeringsbudsjett for 2023, hovudpostar:

Investering innanfor sjølvkost (VAR)	Kroner 8 250 000
Andre investeringar	Kroner 31 237 500
Startlån for vidareformidling	Kroner 10 000 000

Kommunedirektøren gis fullmakt til å omdisponere midlar i investeringsbudsjettet til vedtekne prosjekter. Delegasjonen er avgrensa til 1 million kroner. Ved omdisponeringar skal formannskapet orienterast.

6. Sauda kommune tar opp følgjende lån i 2023:

VAR	Kroner 8 250 000
Øvrige opplån	Kroner 11 490 000
Startlån	Kroner 10 000 000

Kommunedirektør blir delegert myndigheit til å ta opp lån og godkjenne endelege lånevilkår, avdragstid, rente og å binde renta for lån innarbeida i budsjettet og vedtatt av kommunestyret, jf. finansreglement. Avdragstid og sum må vera innanfor grenser som kommunelova setter, jf. Kommunelova § 50 nr. 7. Delegeringa gjeld i heile lånet si løpetid.

Skatt

7. Skattesatsane for inntektsskatt og formueskatt skal være i samsvar med maksimalsatsane vedtatt i Stortinget sitt skattevedtak.

8. Eigedomsskattevedtak for året 2023 i Sauda kommune:

For eigedomsskatteåret 2023 skal det også skrives ut eigedomsskatt på eit «særskilt fastsett grunnlag» i medhald til overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2023 vera lik 5/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er grunna nye verdsettelsesreglar og at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget for verk og bruk som frå og med 2019 blei sett på som næringseigedom.

Verkeområde

For skatteåret 2023 skal det skrivast ut eigedomsskatt på næring og faste eigedommer i heile kommunen. Jf. lov om eigedomsskatt til kommunene (eskl.) § 3 første ledd, bokstav a.

- a) Eigedomsskattesats:
- Den alminnelege eigedomsskattesatsen for 2023 er 7 promille, jf. eskl. § 11 første ledd.
 - Differensiert skattesats for bustaddelen i eigedommar med sjølvstendig bustaddel, med tilhøyrande tomt, for 2023 er 4 promille, jf. eskl. § 12 bokstav a).
 - Nedtrapping av eigedomsskatt for maskiner og installasjonar blir gjort med 1/7 del kvart år frå og med 2019.
- b) Takstvedtekter:
- Takstvedtektene for eigedomsskatt i Sauda kommune blei vedtatt i kommunestyret 12. desember 2012, sak 109/12.
- c) Terminar:
- Eigedomsskatten blir skrevet ut i fire terminar, jf. eskl. §25 første ledd.
- d) Takstar:
- Taksering fra 2013 ligg til grunn for satsar.
- e) Unntak frå eigedomsskatt i forhold til eigedomsskattelova § 7 a og b

Kommunestyret vurderer om eigedom tilhørende andre stiftelser/ organisasjoner fritas fra eiendomsskatt på grunnlag av søknad.

9. Kommunestyret vedtar å ta etterreguleringar/utrekning av kommunen sine pensjonskostnader, slik det går fram i aktuarberekningar i Kommunal Landspensjonskasse og i Statens Pensjonskasse, over 7 år.

Verbalforslag

10. Inntekter frå eigedomsskatt på kraftverk aukast med kroner 12 650 140. Avsetning til disposisjonsfond aukast med tilsvarande beløp.

11. Kommunestyret aukar trekket i rammetilskot som følgje av ekstraordinære inntekter frå konsesjonskraft til totalt 52 millionar kroner. Rammetilskudd reduserast med 41 millionar kroner og avsetning til disposisjonsfond reduserast tilsvarande.

12. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge fram økonomistatus og oversikt over budsjettkontroll for drift i alle ordinære formannskapsmøte som ikkje har tertialrapportering. Ferdigstilte prosjekt skal rapporterast i påfølgande tertialrapport med eit forenkla prosjektrekneskap for prosjektet samla. Det skal og rapporterast på oppfølging av politiske vedtak.

13. Kommunestyret ser med bekymring på bruken av kraftinntekter inn i drifta av kommunen. Det er ei forventning om at arbeidet med Omstilling Sauda 2025 gir resultat allereie i 2023. Formannskapet skal orienterast fortløpande om arbeidet med Omstilling Sauda 2025. Det skal ved tertialrapportering rapporterast om framdrift i omstilling Sauda 2025 og vidare planar for å styrka drifta til Sauda kommune. Kommunestyret ber kommunedirektøren leggja fram ei budsjettjustering i 1. tertial der årseffekten av innførte PWC-tiltak og oppdaterte prognosar på kommunens utgifter til straum er med.

14. Støtte til næringslivet.

Kommunestyret er uroa for korleis næringslivet i kommunen skal handtera det høge prisnivået på varer og straum gjennom vinteren og året 2023. Kommunen har ekstraordinære inntekter i 2023, og kommunestyret vedtar å sette av 10 millionar av dette for støtte næringslivet i kommunen. Ordninga blir eit-årleg og er knyta opp til dei ekstraordinære inntektene kommunen får frå kraftsal. Dette grepet vil derfor ikkje auke driftsnivået til kommunen i framtida. Fleire kraftkommunar rundt oss (bla. Hjelmeland, Suldal og Ullensvang) har innført eller gjort vedtak om ulike ordningar til næringslivet. For Sauda KF får i oppdrag å laga ordningar som passar for Sauda.

Innretning på støtteordning til næringslivet:

- Støtte til bedrifter som har høge ekstraordinære utgifter dei ikkje klarar å henta inn på inntektsida.
- 10 millionar tilføres For Sauda KF i budsjettet. Avsetning til disposisjonsfond reduserast tilsvarande.
- Administrasjonen i For Sauda KF skal utgreie korleis innretninga skal gjerast, og om det skal innførast ulike ordningar for å treffa ulike delar av næringslivet.
- Midlane disponerast av For Sauda KF og kan nyttast til Sauda Bedriftskapital AS og ei eiga støtteordning, samt administrasjon av ordninga.
- Ein skal halda seg innanfor «bagatellmessig støtte» i statsstøtteregelverket.
- Styret i For Sauda KF gjer vedtak om støtte til bedrifter.

- Ordninga er midlertidig – og skal avsluttast om det ekstraordinære kostnadsnivået normaliserer seg. Då kan midlane nyttast av For Saуда KF til anna næringsutviklingsarbeid.
- Ordninga skal ikkje gjelda for kraftintensiv industri.
- Støtte skal ikkje nyttast til utbytte.
- Kommunestyret skal ha ordninga til politisk behandling og haldast orientert om bruken av ordninga.

15. Kommunestyret subsidierer kommunale avgifter på vatn med 2,3 millionar kroner og 1,7 millionar kroner på avløp i 2023. Beløpa tilsvarar auka straumutgifter på område vatn og avløp frå 2022 til 2023. Kommunedirektøren får fullmakt til å justera sjølvkostgebyra på vatn og avløp for 2023 med denne endringa. Avsetning til disposisjonsfond reduserast med 4 millionar kroner.

16. Kommunestyret ber om ei orienteringssak om status på VA-området. Saka skal belysa investeringsbehov og etterslep på VA-nettet og utgifter til årlege reoperasjonar - og kva som ligg under VA rammeplan.

17. Kommunestyret ber kommunedirektøren leggja fram ei sak om økonomiske vanskar blant innbyggjarar i Saуда. Saka skal gi kommunestyret kunnskapsgrunnlag, vurdere om det er behov for tiltak, og ei utgreiing av korleis ein best kan nå målgruppa med tiltak. Tiltak som kan gjera terskelen lågare for å kontakta Nav skal belysast og om Saуда kommune praktiserer avkorting i stønad når staten aukar sine stønader. Kommunestyret ber og kommunedirektøren vurdere korleis Kulturkortet betre kan treffa aldersgruppa 15 – 18 år i saka.

18. Kommunestyret ber kommunedirektøren leggje fram sak til kommunestyret der ein ser på moglegheiter for brukarbetaling eller privatisering av kommunale vegar og parkeringsplassar der det er eit ønske frå grunneigarar og hytteforeningar. Saka må sjåast i samanheng med PWC-tiltak #N9 og #N10.

19. Kommunestyret ber kommunedirektøren leggje fram ei sak første halvår 2023 om etablering av minnelund. Saka skal belyse plassering, utforming og kostnad.

20. Kommunestyret aukar posten i næringskapittelet for løypekøyning til 800 000 kroner. Avsetning til disposisjonsfond reduserast med 400 000 kroner.

21. Bustadsutvikling – Styringskort for Næring og samfunn oppdaterast med eit nytt overordna mål: - Fremma ei attraktiv og aldersvennleg bustadutvikling med bustader for både sal og utleige.

22. Kommunestyret ber kommunedirektøren leggja fram ei sak om planar for solceller på kommunale bygg. Saka skal visa kunnskapsgrunnlag. Det legges inn prosjekteringsmidlar i 2023 og investeringsmidlar i 2024 til prosjektet i budsjettet.

23. Vegar til utfartsområde legges inn i investeringsplanen som prosjekt E10. Midlane skal prioriterast etter kommunestyrevedtak i sak 081/2018.

24. Kommunestyret vedtek følgande endring i gebyrregulativet: Tillegg til kapittel 1 §5 og punkt d) Plansaker etter kapittel 12:

Følgande reguleringsformål er fritatt for arealgebyr:

- LNFR-områder(pbl § 12-5, nr 5)
- Friområde til offentleg formål(pbl § 12-5, nr 3)
- Grav- og urnelundar(pbl § 12-5, nr 1)
- Områder for naturvern(pbl § 12-5, nr 5)
- Vern av kulturmiljø eller kulturminne(pbl § 12-5, nr 5)
- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur som skal være til offentleg formål(pbl § 12-5, nr 2)

25. Kommunestyret ber kommunedirektøren oppdatere investeringsplanen etter vedlegg «Investeringsplan 2023-2026 - politisk behandling». Kommunestyret vedtek følgande endringar i Investeringsbudsjettet:

NR	Beskrivelse av prosjekt	Type	2023	2024	2025	2026
B1	Kjøleanlegg til ventilasjonssystem ungdomsskolen	Bygg		0		
B8	Prosjektressurs investeringstilskudd	Bygg	400 000	400 000	400 000	400 000
B20	Solceller kommunale bygg	Bygg	1 000 000	9 000 000	3 000 000	

C1	Bølgebryter Treaskjæret	Havn	200 000	5 000 000		
E10	Vegar til utfartsområde	Veg	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
F1	Aktivitetspark	UPI	800 000	800 000	800 000	800 000
F6	Ny kunstgressmatte	UPI	100 000	3 900 000		
G19	Prosjektpressurs	VAR	0			

26. Kommunedirektøren oppdaterer tabellar i Budsjett og Økonomiplan med endringar frå overståande verbalpunkt.

1. Kommunedirektøren si innleiing

Me lever i ei historisk usikker tid. To år med pandemi vart avløyst av Russland sin invasjon av Ukraina. Åra med pandemi og krigen i Ukraina har vist at kommunen er godt rigga til å handtere akutte kriser. Kommunen må og legge gode planar og ha eit tenestetilbod som kan handtere konsekvensane av vanskelege tider på lengre sikt, og vera førebudd på at nye kriser kan oppstå.

Invasjonen av Ukraina har medført ein stor flyktningstraum i Europa. Saude stod klar for å ta imot. 56 flyktingar er busett til nå og me venter fleire før årsslutt. Desse har blitt godt tatt i mot av det kommunale tenesteapparatet i godt samspel med dei frivillige. Her er det mange som fortener skryt! For 2023 er det venta at flyktningstraumen vil vera på same nivå – me skal vera klare til å ta imot.

Den auka etterspørselen av elektrisk kraft i ei uroleg verd har ført til ei stor auke i kraftprisane. Driftsbudsjettet til kommunen merkar godt dei auka prisane, men endringa er lita samanlikna med auken i inntekta frå sal av konsesjonskraft. Som kraftkommune er Saude godt stilt, og enda betre blir det med auka energiprisar. For 2023 er 65% av konsesjonskraftvolumet seld på fastpriskontrakt og dei resterande 35% blir seld i spotmarknaden. Totalt estimerer me at Saude kommune vil ha 240 MNOK i netto inntekt på sal av konsesjonskraft i 2023, mot 30 mnok i 2022. Dette er før ein har rekna inn kva staten kuttar i rammeoverføringa til Saude. I urolege tider som nå er det vanskeleg å laga prognosar på kva kraftinntekter kommunen vil ha i framtida. Det me veit er at kommunen må bli meir robust for å møte framtidens utfordringar. Meirinntektene me har nå, bør settast av på eit «kraftfond» for å auka den økonomiske berekrafta til kommunen.

Med prognosane for åra framover er det freistande å snakka om «silkeføre». Det skal eg ikkje. Me lever i ei tid med store demografiske endringar. Victor Normann uttalte i NOUen «Det handler om Norge» at «distrikts-Noreg vil bli ein gamleheim.. og etterkvart ein kyrkjegard». SSB og Telemarksforsking sine befolkningsframskrivingar er ikkje særleg meir positive. Mest sannsynleg skal me bli færre i Saude i framtid. Dette er motsett av ambisjonen i kommuneplan kor ein spør seg om me kan vera 5000 innbyggjarar i 2030. Sjølv om distrikts-Noreg vil ha utfordringar i framtida, så vil nokre distriktskommunar lukkast. Saude skal bli ein av dei! Me har gode forutsetningar med eit kompakt bysentrum der mykje ligger til rette for eit godt liv. På nærings sida går Eramet føre med spanande prosjekter for å redusera CO2-utslipp og effektivisera prosessane. Det sikrar og utviklar nye arbeidsplassar. Me har store satsingar innan grøn ammoniakk, smoltproduksjon og berekraftig reiseliv. Det grønne skifte skjer i Saude!

I budsjett og økonomiplan er det ikkje lagt opp til dei store endringar i satsingar eller driftsnivå frå føregåande år. Hovudfokus framover vil vera det pågåande omstillingsarbeidet – her skal me auka fokus og moment! I næringskapitlet er fokus og nivå som for 2022. Dei siste åra har det vore behov for større budsjettjusteringar gjennom året. I budsjett for 2023 er det lagt opp til eit driftsnivå som ligger tett på kva me vil starta januar 2023 med. I investeringsbudsjettet er det lagt opp til å «bremse» investeringane i 2023. Me har ein relativ høg gjeldsgrad og fleire prosjekter som ikkje er avslutta. Av nye investeringar i 2023 er det eit fokus på energi og sykkel. Frå 2024 og ut økonomiplanperioden er investeringsnivået på eit høgare nivå igjen.

Kommunestyret har vore tydelege på at Saude kommune skal gjera seg mindre avhengige av kraftinntekter for å finansiera driftsbudsjettet. For budsjettet i 2023 er det behov for meir kraftpengar til å dekke driftsutgiftene. Auka lønnskostnader, prisoppgang, auka renteutgifter, tidlegare vedtak og auka tenestebehov eller alle med på å auka driftsbudsjettet. I denne økonomiplanperioden blir det viktig å styrka fokuset på omstillingsarbeidet Saude 2025. For å lukkast

med omstillingsarbeidet er det viktig at heile kommunen – innbyggjarar, tilsette, tillitsvalte, leiarar og folkevalde har eit felles mål og felles forståing for kvifor me må nå målet. Det handlar om Sauda.

God lesing!

Eirik D. Fatnes
Konstituert kommunedirektør

2. Årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026

1. Inntektene for Sauda kommune består av rammeoverføring, skattar og avgifter, øyremerka tilskot og sal m.m.

Driftsbudsjett

2. Årsbudsjett for 2023 og økonomiplan for 2024 - 2026, samt avgifter, gebyr og betalingsattsar for 2023 (vedlegg 2) vedtas.
3. Tallbudsjettet vedtas med brutto driftsresultat på 18,0 % av driftsinntekter. Netto driftsresultat utgjer 15,5%. For 2023 er det budsjetter med eit overskot på kr. 100 millionar. Overskotet vert avsett til disposisjonsfond.
4. Driftsbudsjettet vedtas med netto ramme. Det vil si utgifter minus inntekter er likt budsjett. Netto rammer er som følgande:

Politisk nivå og Fagleg stab og støtte	kroner	51 434 668
Oppvekst	kroner	110 270 347
Helse og omsorg	kroner	202 840 130
Næring og samfunn	kroner	109 521 401
Netto driftsramme kraft	Kroner	-206 488 667
Avskrivningar og kalk/renter	kroner	-54 910 506
Total netto ramme	kroner	212 604 373

Nettorammene er inklusive avskrivningar og kalkulatorisk kostnad (VAR), men eksklusiv avsetning til, og forbruk av fond.

Kommunedirektør delegerast myndigheit til å omdisponere innanfor rammene.

Kommunedirektør delegerast myndigheit til å "fryse" budsjettpostar og ledige stillingar. Ledige stillingar skal bli nøye vurdert med omsyn til alternativ organisering for å løyse arbeidsoppgåver utan nyttilsettingar.

Investeringar

5. Investeringsbudsjett for 2023, hovudpostar:

Investering innanfor sjølvkost (VAR)	Kroner	9 500 000
Andre investeringar	Kroner	18 250 000
Startlån for vidareformidling	Kroner	10 000 000

Kommunedirektøren gis fullmakt til å omdisponere midlar i investeringsbudsjettet til vedtekne prosjekter. Delegasjonen er avgrensa til 1 million kroner. Ved omdisponeringar skal formannskapet orienterast.

6. Sauda kommune tar opp følgende lån i 2023:

VAR	Kroner	9 500 000
Øvrige opplån	Kroner	18 250 000
Startlån	Kroner	10 000 000

Kommunedirektør blir delegert myndighet til å ta opp lån og godkjenne endelege lånevilkår, avdragstid, rente og å binde renta for lån innarbeida i budsjettet og vedtatt av kommunestyret, jf. finansreglement. Avdragstid og sum må vera innanfor grenser som kommunelova setter, jf. Kommunelova § 50 nr. 7. Delegeringa gjelder i heile lånet si løpetid.

Skatt

7. Skattesatsane for inntektsskatt og formueskatt skal være i samsvar med maksimalsatsane vedtatt i Stortinget sitt skattevedtak.

8. Eigedomsskattevedtak for året 2023 i Sauda kommune:

For eigedomsskatteåret 2023 skal det også skrives ut eigedomsskatt på eit «særskilt fastsett grunnlag» i medhald til overgangsregelen til eigedomsskattelova §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2023 vera lik 5/7 av differansen mellom eigedomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er grunna nye verdsettelsesreglar og at produksjonsutstyr- og installasjonar ikkje skal reknast med i grunnlaget for verk og bruk som frå og med 2019 blei sett på som næringseigedom.

Verkeområde

For skatteåret 2023 skal det skrivast ut eigedomsskatt på næring og faste eigedommer i heile kommunen. Jf. lov om eigedomsskatt til kommunene (eskl.) § 3 første ledd, bokstav a.

a) Eigedomsskattesats:

- a. Den alminnelege eigedomsskattesatsen for 2023 er 7 promille, jf. eskl. § 11 første ledd.
- b. Differensiert skattesats for bustaddelen i eigedommar med sjølvstendig bustaddel, med tilhøyrande tomt, for 2023 er 4 promille, jf. eskl. § 12 bokstav a).
- c. Nedtrapping av eigedomsskatt for maskiner og installasjonar blir gjort med 1/7 del kvart år frå og med 2019.

b) Takstvedtekter:

- a. Takstvedtektene for eigedomsskatt i Sauda kommune blei vedtatt i kommunestyret 12. desember 2012, sak 109/12.

c) Terminar:

- a. Eigedomsskatten blir skrevet ut i fire terminar, jf. eskl. §25 første ledd.

d) Takstar:

Taksering fra 2013 ligg til grunn for satsar.

e) Unntak frå eigedomsskatt i forhold til eigedomsskattelova § 7 a og b:

- Sjå vedlegg 4.

Kommunestyret vurderer om eigedom tilhørende andre stiftelser/ organisasjonar fritas fra eiendomsskatt på grunnlag av søknad.

9. Kommunestyret vedtar å ta etterreguleringar/utrekning av kommunen sine pensjonskostnader, slik det går fram i aktuarberekningar i Kommunal Landspensjonskasse og i Statens Pensjonskasse, over 7 år.

3. Organisering og arbeidsgivarstrategi

Tilsette i Sauda kommune

Faglig stab og støtte					
Kvinner			Menn		
13			7		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
12,3	11	2	7	7	0

Helse og omsorg					
Kvinner			Menn		
249			20		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
208,9	133	116	16,8	12	8

Oppvekst					
Kvinner			Menn		
121			19		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
113,8	93	28	18,4	18	1

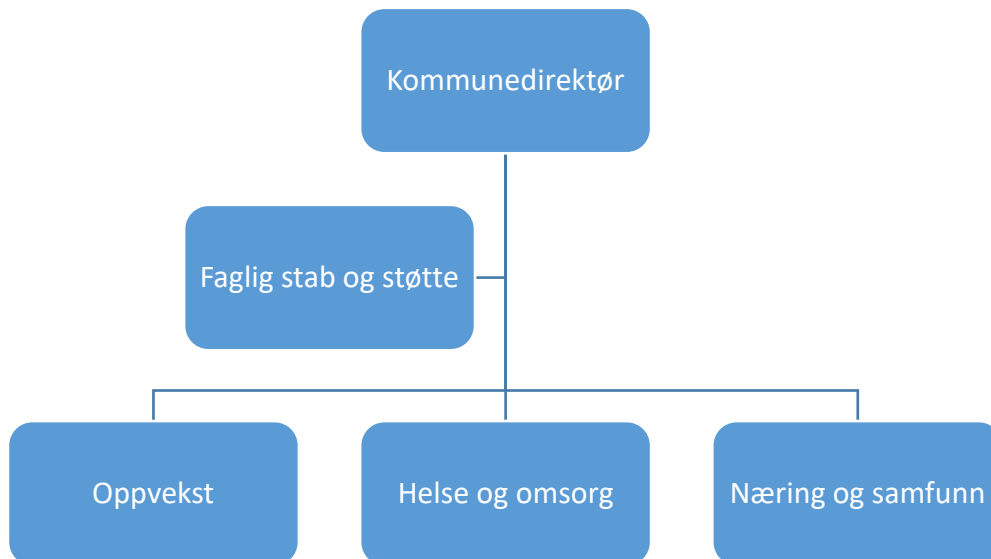
*Kultur blir fra 2023 rapport under Næring og Samfunn

Næring og samfunn					
Kvinner			Menn		
46			43		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
36,2	22	24	31,3	28	15

*Kultur blir fra 2023 rapport under Næring og Samfunn

Årsverk totalt:	444,7
------------------------	--------------

Administrativ organisering

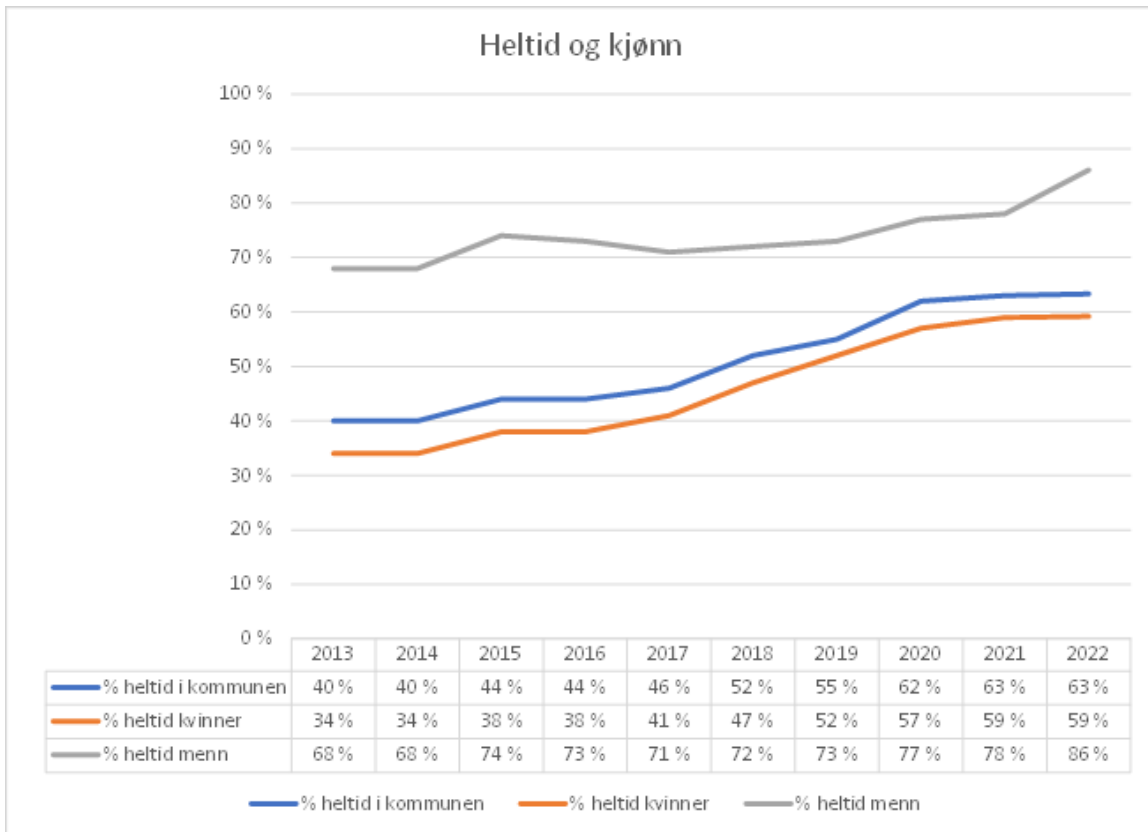

Strategisk ledergruppe består av kommunedirektør, personalsjef og økonomisjef (fagleg stab og støtte), kommunalsjef for helse og omsorg, kommunalsjef for oppvekst og kommunalsjef for næring og samfunn. For budsjett 2023 er kultur flyttet frå Oppvekst til Næring og samfunn.

Kommunestyret sitt budsjettvedtak er gitt på områda som er vist i organisasjonskartet.

Heiltidskultur

Sauda kommune skal ha ein heiltidskultur ved at minst 50% av alle tilsette har full stilling. Dette er i tråd med kommunestyrevedtak i 2017 og hovudtariffavtalen (2022), som legg til grunn at det som hovudregel skal tilsettast i heiltidsstilling og at det skal utarbeidast retningsliner med formål om å auke antal på heiltid. Sauda kommune er langt framme i dette arbeidet, men me må arbeide for å ta ut fleire målbare vinstar av heiltidsarbeidet.

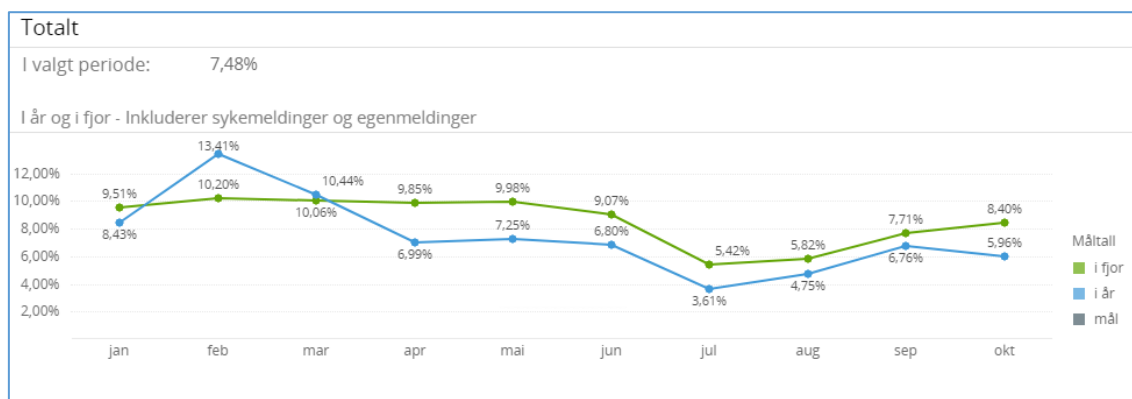

Utvikling i antall % heltid perioden 2014 - 2022

Forskning viser at ein heiltidskultur vil gi auka kvalitet for brukarane og færre tilsette pr. brukar/elev, samt lågare sjukefråvær. Fleire tilsette i 100% stilling gir og mindre belastning for tilsette, sterkare fagmiljø og kommunen blir ein attraktiv arbeidsgivar. Heiltidskultur er avgjerande for å sikre kvalitet og kompetanse innanfor stramme rammer og for å sikre tilstrekkeleg med tilgang på ressursar i framtida.

Det blir i 2023 – 2025 ein viktig øving for organisasjonen å oppretthalde ein heiltidskultur og samtidig innfri tiltak i PwC- rapporten.

Sjukefråvær og nærvær på arbeidsplassen

Utvikling i totalt sjukefravær pr 19.10.22, for Sauda kommune for 2021 (grønn) og 2022 (blå)

Totalt var frávær i Sauda kommune på 7,5% oktober 2022. Det fordeler seg med 5,6% legemeldt og 1,6% eigenmeldt frávær.

Tal frå 2022 viser eit lågare sjukefrávær samanlikna med i 2021 (8,8 %), noko me er nøgde med. Til tross for nedgong ser me at eigenmeldt frávær i tertial 1 var veldig høgt. Dette heng saman med smittesituasjonen i Sauda kommune i februar og mars.

Kvar enkelt medarbeidar i Sauda er tilsett fordi dei betyr noko. Kvar enkelt er avgjerande for at me leverer dei tenestene me skal til saudabuen. Nærvær er ein forutsetning for gode tenester. Sauda kommune har heiltid og tett oppfølging av tilsette som hovudstrategi. Her ser me at arbeidet saman med NAV arbeidslivsenter og partane i arbeidslivet har gitt oss ny kunnskap, som me vil iverksette i rutinar og praksis i organisasjonen.

Oppfølging av sjukefrávær er krevjande. Det forutsetter kontinuerleg oppfølging av dei faktorane me kan påverka. Samtidig er det ein del faktorar som me ikkje kan påverka.

Lærlingar

Sauda kommune har per. i dag 15 lærlingar; 13 innan helsefag og to innan barne- og ungdomsarbeidarfaget. I tillegg samarbeider me med Brakamoen barnehage og Sauda vidaregåande skule som har 1 lærling kvar. Dei to lærlingane hos samarbeidspartnerar har læretid i kommunen. Kommunen sine lærlingar får og læretid i Brakamoen barnehage og Sauda vidaregåande skule.

Kompetanseutvikling

Sauda kommunes viktigaste ressurs er dei tilsette. Motiverte tilsette med rett kompetanse er avgjerande for å drive god tenesteyting og utvikling av tenestene. Arbeidsplassen blir brukt som læringsarena for å fremme individuell og kollektiv kompetanseutvikling.

Hausten 2022 starta distriktsvennleg sjukepleiarutdanning, som eit direkte resultat av samarbeidsprosjektet MOR i regi av Ryfylke IKS. Arbeidsgivar Sauda kommune har tre tilsette som deltar i utdanning, og det er totalt fem deltakarar som er heimehøyrande i Sauda kommune.

PWC-rapporten har peikt på at det er avgjerande å istandsette leiarar til å gjennomføre, leie og skape motivasjon for endring i organisasjonen. Det er i perioden 2023 – 2026 satt av midlar til å gjennomføre leiarutviklingsprogram internt i organisasjonen, der og hovudtillitsvalte (htv) blir invitert med. Den første samlinga vart gjennomført i 2022.

4. Overordna føringar for økonomiplanperioden

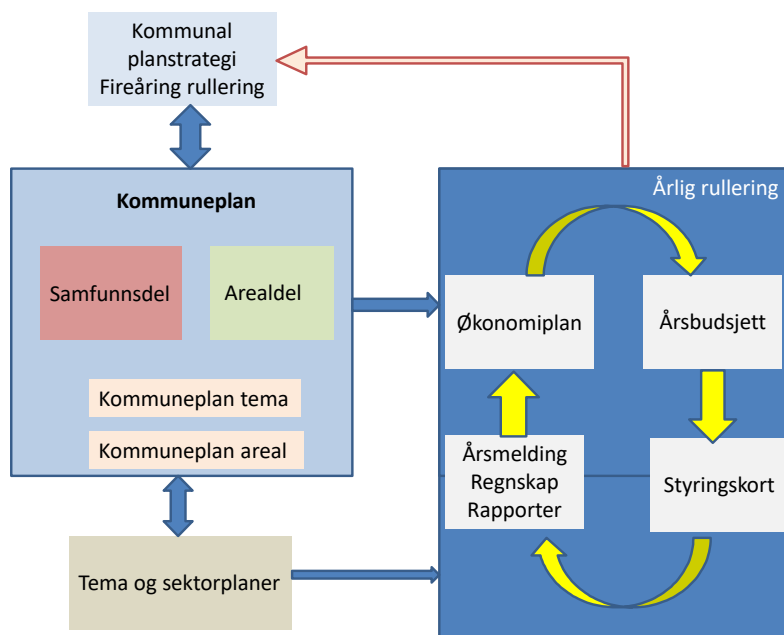
Samanheng budsjett- og økonomiplan og kommuneplan

Budsjett og økonomiplanen samlar kommuneplanen sin handlingsdel, økonomiplan og årsbudsjett i eit dokument. Kommunelova legger til grunn at det skal vera ein kopling mellom kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplan.

Kommuneplanens handlingsdel viser prioriteringar og tiltak for å nå dei langsiktige måla i samfunnsdelen og andre temaplanar. Kommuneplanens handlingsdel rullerast årleg.

Økonomiplanen skal omfatte heile kommunen si verksemd, og gi ein realistisk og fullstendig oversikt over sannsynlege inntekter, forventa utgifter og prioriterte oppgåver innanfor drift og investering. Økonomiplanen skal omfatte minst ein fireårsperiode og bli revidert årleg.

Årsbudsjett er ein forpliktande plan for bruk av kommunen sine ressursar i det komande året (Kommunelova §14-5). Årsbudsjettet konkretiserer økonomiplana og gjeld heile kommunen si verksemd. Årsbudsjettet er det første året i økonomiplanen og reviderast årleg.

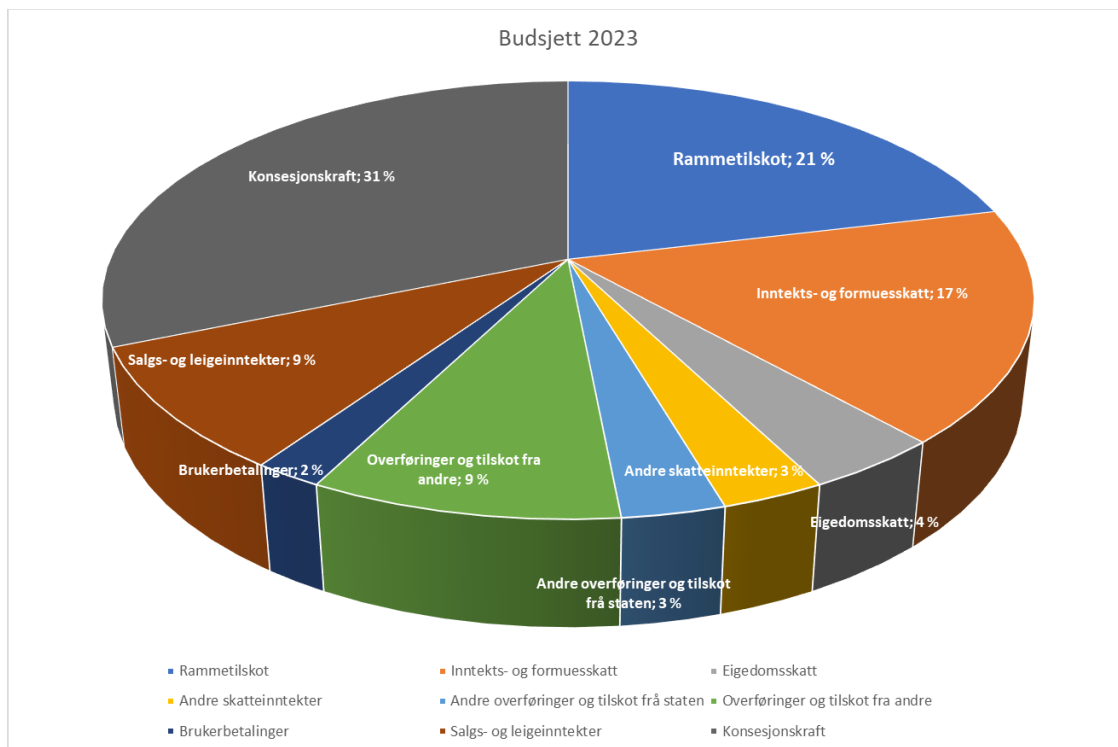

Det kommunale plansystemet

Økonomiske rammevilkår

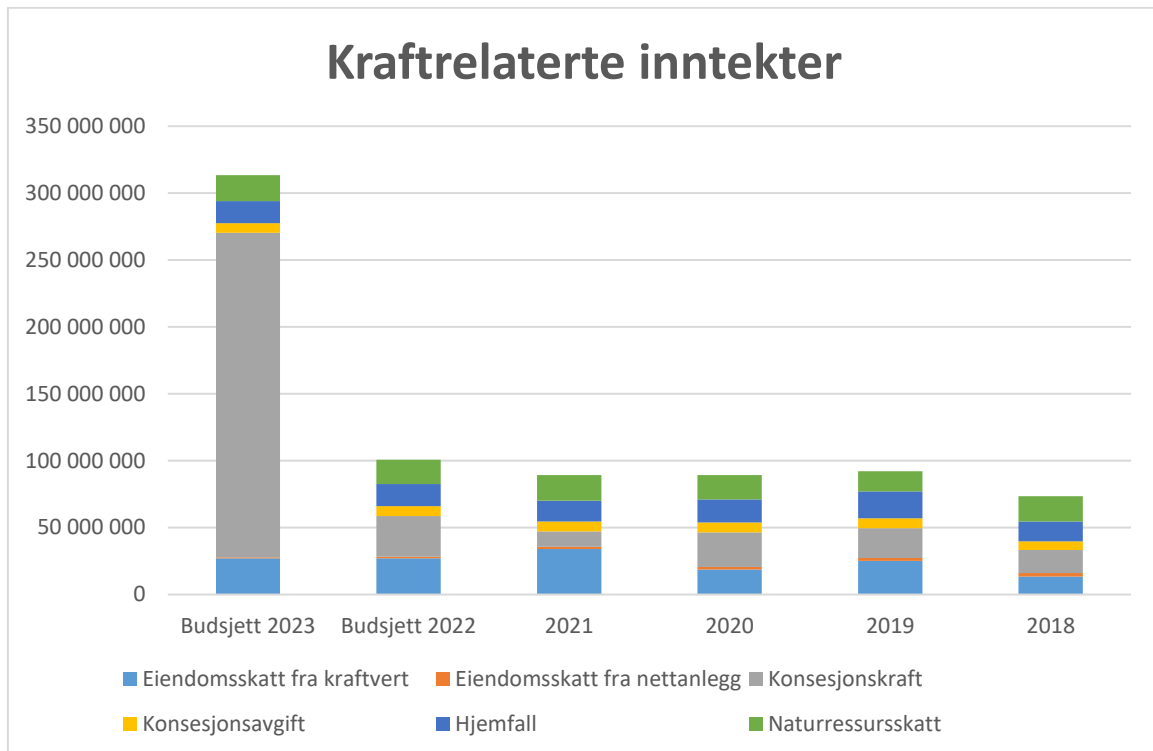
Budsjettforslaget tar utgangspunkt i vedtatt budsjett for 2022. Driftsbudsjettet er justert for løns- og prisvekst, nye oppgåver og lokalpolitiske vedtak og planar. Regjeringa Støre sitt forslag til statsbudsjett for 2023 er innarbeida i inntektsprognosane. Sauda Kommune har store kraftinntekter. Grunna auka straumpris vil netto inntekt frå sal av konsesjonskraft auka stort samanlikna med tidlegare år. Meirinntektene blir nytta til å dekke inn auke i driftsutgiftene og til

å byggje ein økonomisk buffer i disposisjonsfondet. I desse urolege tidene er det vanskeleg å gi gode prognosar på inntekter frå konsesjonskrafta framover. Det er antatt at inntektene vil vera relativt store dei første åra i økonomiplanperioden, for så å bli redusert mot slutten av perioden. Det er anbefalt at ein nyttar åra med gode kraftinntekter til å gjera økonomien til kommunen meir robust. For 2023 vil konsesjonskraftinntekter aleine stå for ca 31% av dei samla inntektene til kommunen. Totalt vil kraftrelaterte inntekter utgjera 38% av inntektene til kommunen i 2023.

Kommunen sine inntekter i 2023

For 2023 er 65% av konsesjonskraftvolumet seld på fastpriskontrakt. Resten blir selde i spotmarknaden. Kommunen er difor sikra store inntekter i 2023. For dei siste åra i økonomiplanperioden er prognosane særst usikre. Det er lagt til grunn at straumprisen vil halda seg høg, men gå noko ned mot slutten av planperioden. I tillegg til ein usikkert kraftmarknad veit ein heller ikkje kva resultatet av inntektssystemutvalet sitt framlegg vil bli. Det er difor gode grunnar til å sjå på desse prognosane med stor grad av usikkerheit.

Kraftrelaterte inntekter historisk og budsjett 2023

I Statsbudsjettet har regjeringa lagt inn eit trekk på 3 mrd kroner for kommunar med spesielt høge konesjonskraftinntekter. Sauda kommune vil nok hamna i denne kategorien, men kor stort trekk me vil få er usikkert pr i dag. Dette blir først kjent i desember. Regjeringa legger opp til ei vekst i dei frie inntektene til kommunane på 1,7 mrd kroner. Dette er ei mager trøyst da prisveksten for kommunane blir mykje større.

Eit anna forslag som kan få negative konsekvensar for Sauda kommune er stopp i investeringstilskot til nye sjukeheimar og omsorgsbustader i 2023. Om ordninga blir permanent avvikla vil me ikkje kunne få tilskot til nye PPU-bustader og nye institusjonsplassar. Konsekvensen for Sauda kommune vil bli auka låneopptak, noko som vil belasta driftsbudsjettet.

Det er og venta at renteutgiftene vil auka i 2023 og 2024, noko som gir kommunen auka utgifter. Mot slutten av økonomiplanperioden er renta venta å gå noko ned igjen.

Finansielle måltal

Ny kommunelov gir kommunane ei plikt til å fastsetja finansielle måltal for eigen kommune. Intensjonen er at dette skal vera eit uttrykk for ein lokal økonomisk politikk, der måltala fungerer som lokale handlingsreglar.

Måltal 1: Netto driftsresultat skal vera minimum 1,75% av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat viser kva kommunane har igjen til finansiering av investeringar eller til å byggja på reservar. Netto driftsresultat er hovudindikatoren for den økonomiske balansen i kommunesektoren. Teknisk berekningsutval (TBU) for kommunal og fylkeskommunal økonomi gir råd om at kommunane over tid har eit netto driftsresultat på 1,75%. Eit positivt netto

driftsresultat ut over dette vil fungera som ein tryggleik mot uføresette kostnader eller reduserte inntekter.

Måltal 2: Netto lånegjeld skal ikkje overstiga 80% av brutto driftsinntekter

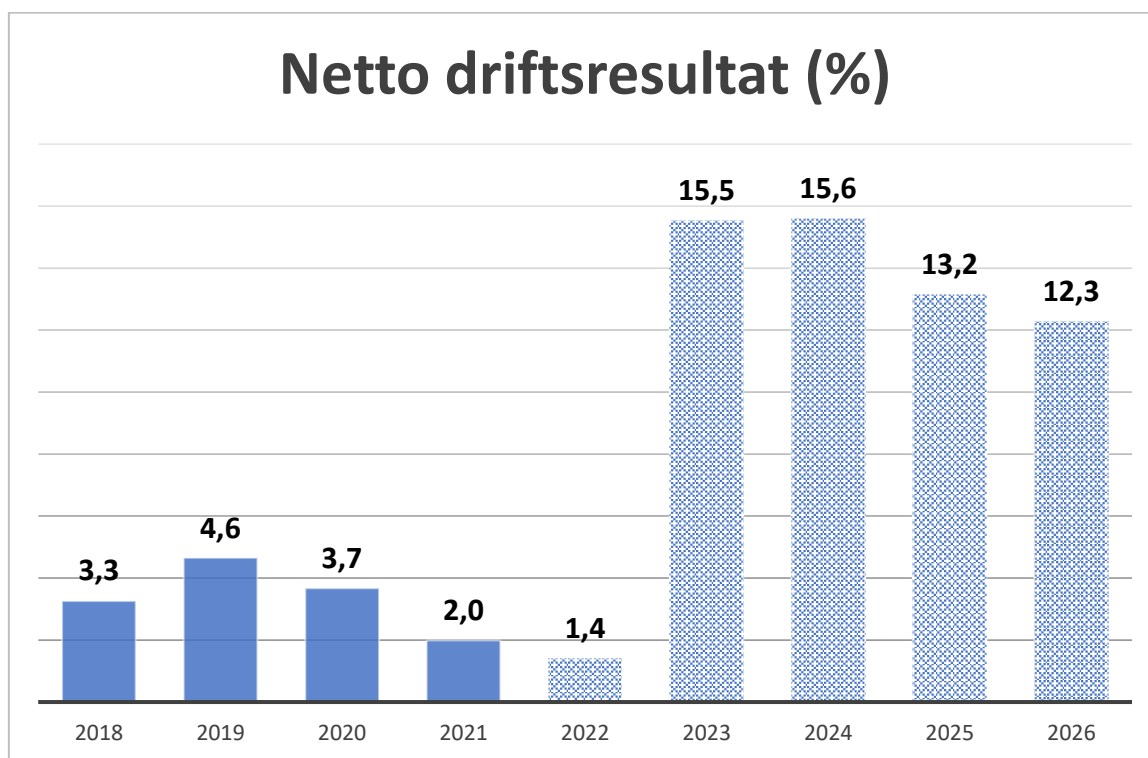
Høg gjeldsgrad gir høge utgifter til renter og avdrag og vil redusera kommunen sitt handlingsrom (drift). Gjeldsgrada kan sjås på som økonomisk berekraft over 20-40 år fram i tid.

Måltal 3: Disposisjonsfondet bør utgjera minimum 10% av brutto driftsinntekter

Disposisjonsfondet er kommunen sin viktigaste buffer for unngå uforutsette negative utslag i økonomien (for eksempel uforutsett auke i rentenivå eller nedgang i skatteinntekter) skal få umiddelbar effekt på tenestetilbodet.

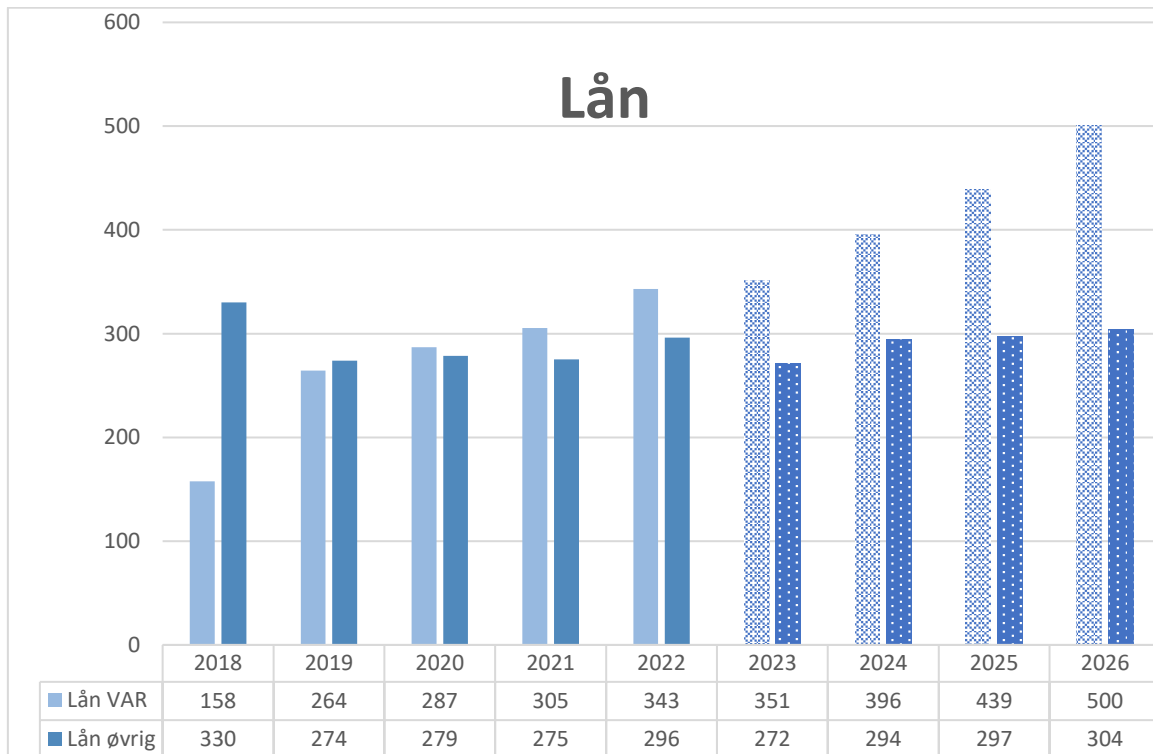
Økonomisk utvikling i planperioden

I forslag til økonomiplan er situasjonen til kommunen sterkt påverka av høge inntekter frå sal av konsesjonskraft. Dette gir kommunen eit ekstraordinært driftsresultat samanlikna med historiske resultat.

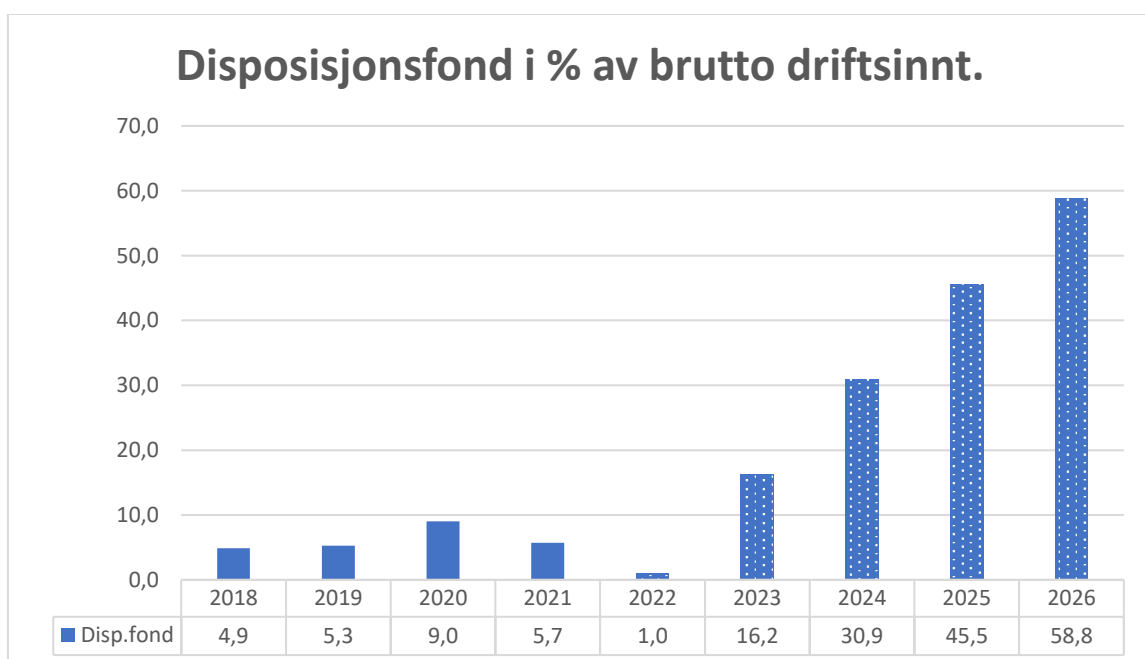
Netto driftsresultat oppnådd historisk og prognose for økonomiplanperioden

Lånegjelda gir kommunen rente- og avdragsutgifter. I figuren er lånegjelda for VAR (Vann, Avløp, Renovasjon)-området og renteeksponert gjeld vist. Det er renteeksponert gjeld som belastar driftsbudsjettet til kommunen. Med framlagt investeringsplan vil renteeksponert gjeld ligge stabilt gjennom perioden. Lån på VAR-området vil auka gjennom perioden, grunna behov for større investeringar. Dette er sjølvkostområde og blir belasta brukarane gjennom gebyra.

Lånegjeld fordelt på VAR-område og øvrige lån

Disposisjonsfondet vil få ei kraftig auke gjennom økonomiplanperioden. Dette gjer kommunen betre i stand til å finansiera drifts- eller investeringsutgifter, noko som kan gjera kommunen i stand til å gjera grep for å gjera Sauda meir attraktive som blant anna utløyning av tunnel mot E134.

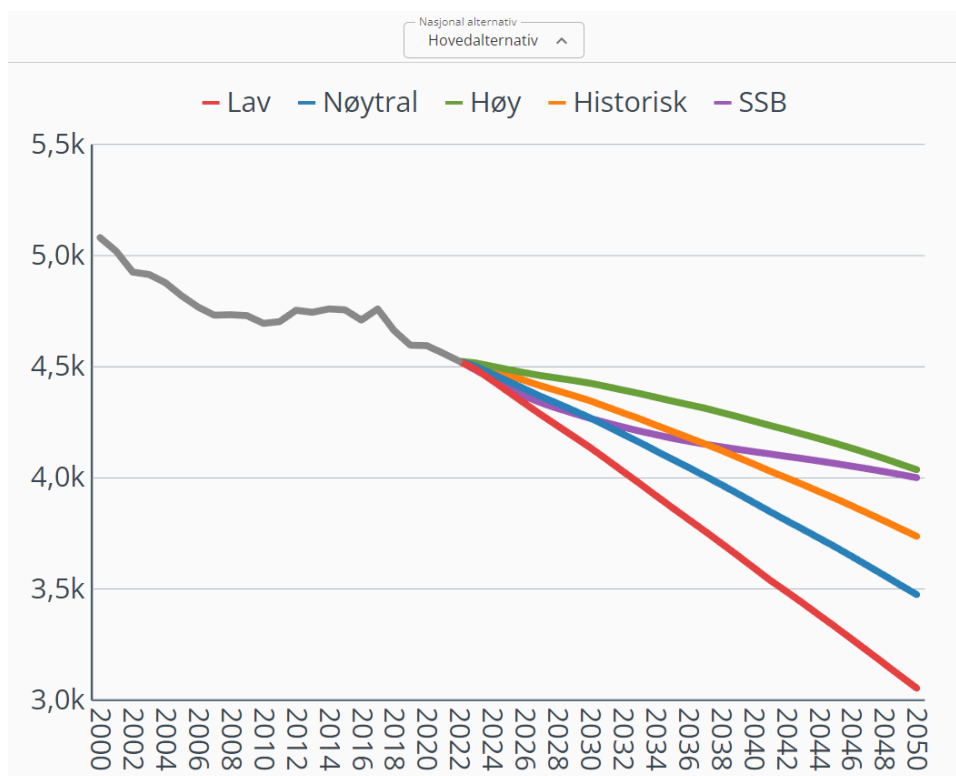
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Befolkningsutvikling og demografi

Sauda har hatt ei relativt jamt fallande befolkningsutvikling sidan 1962. Sidan årtusenskiftet er folketalet gått ned med ca 550 personar. I SSB si siste framskriving er det stipulert at denne utviklinga skal halde fram, og folketalet forventast å vere på om lag 4.000 i år 2040.

Framtidsutsiktene gir Sauda den klart største nedgongen i Rogaland både i faktiske tal og i prosent (-12 %). Ut frå framskrivingane som er gjort bør Sauda sitt hovudmål framover (vil fortsett) vere å jobbe for ei stabilisering i folketalet.

Det er viktig for Sauda å vere klar over dette sjølv, men ikkje minst få synleggjort denne situasjonen til Statsforvaltar, fylkeskommune og nasjonale organ – både politisk og administrativt. På fylkesnivå må ein synleggjere den særskilte situasjonen Sauda er i når det gjeld både folketal- og samferdselsutfordringar. På nasjonalt nivå må det fokuserast på at Sauda er ein typisk distriktskommune – og ikkje ein typisk Rogalandskommune. Ein må også påpeike at Sauda er ein av få kommunar som blir rekna som eigen bu- og arbeidsmarknadsregion.

Befolkningsutvikling Sauda 2000-2050

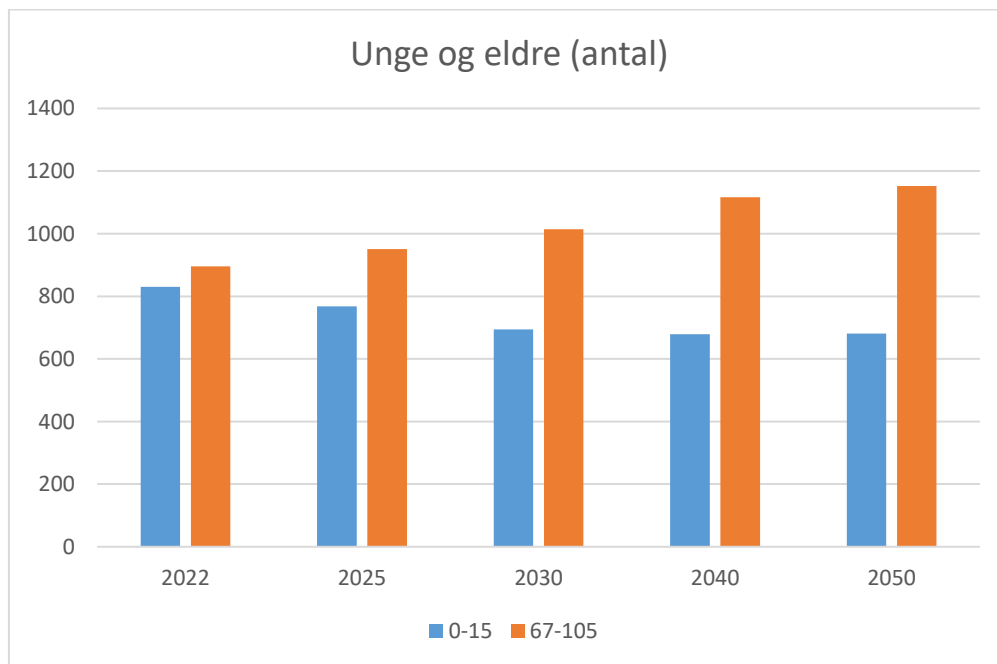
For det kommunale tenestetilbodet har utviklinga i dei yngste og eldste aldersgruppene størst betydning. KS har utarbeida anslag for årleg endring i utgifter knytt til ulike tenesteområde basert på SSB sine folketalsframskrivingar. Dette viser at ein i pleie- og omsorg må forvente ei

samla auke i neste 10-årsperiode på 8,1 mill kr. For skule, barnehage og barnevern er det derimot berekna eit samla mindrebehov på 27,1 mill kr.

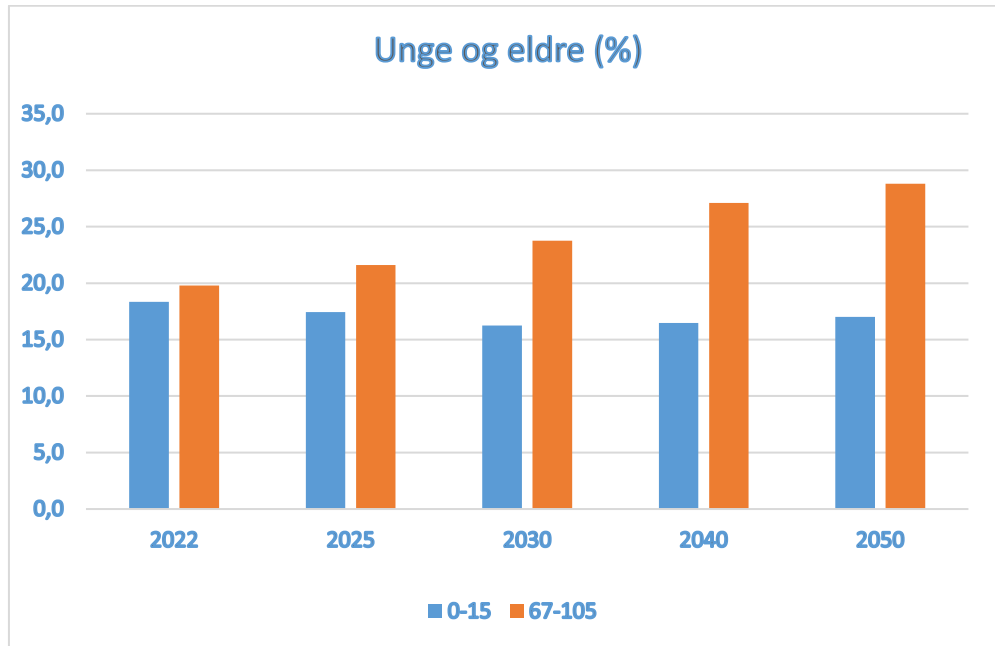
Den generelle trenden er at det vert fleire eldre både i tal og del av befolkninga i heile analyseperioden. I dag utgjer aldersgruppa over 67 år 20 %, i 2050 er det anslått at dette vil utgjera bortimot 30 %. I reelle tal aukar gruppa med 250 personar i perioden. Ifølge SSB vil det altså årleg bli om lag 10 fleire personar i aldersgruppa over 67 år. Ifølge stortingsmelding «Leve hele livet» har ca 20 % av eldre høgt forbruk av helsetenester og høg risiko for institusjonalisering. Nyttar ein dette som eit grunnlag vil ein i Sauda ha behov for å auke kapasiteten med 2 plassar årleg.

For aldersgruppa 0-15 er det verdt å merke seg at det er fram mot 2030 den største endringa skjer. Aldersgruppa 0-15 tel i dag om lag 830 personar, og fram mot 2030 vil denne gruppa reduserast med ca 135 personar. I perioden 2030-2050 vil aldersgruppa halde seg meir stabil i underkant av 700.

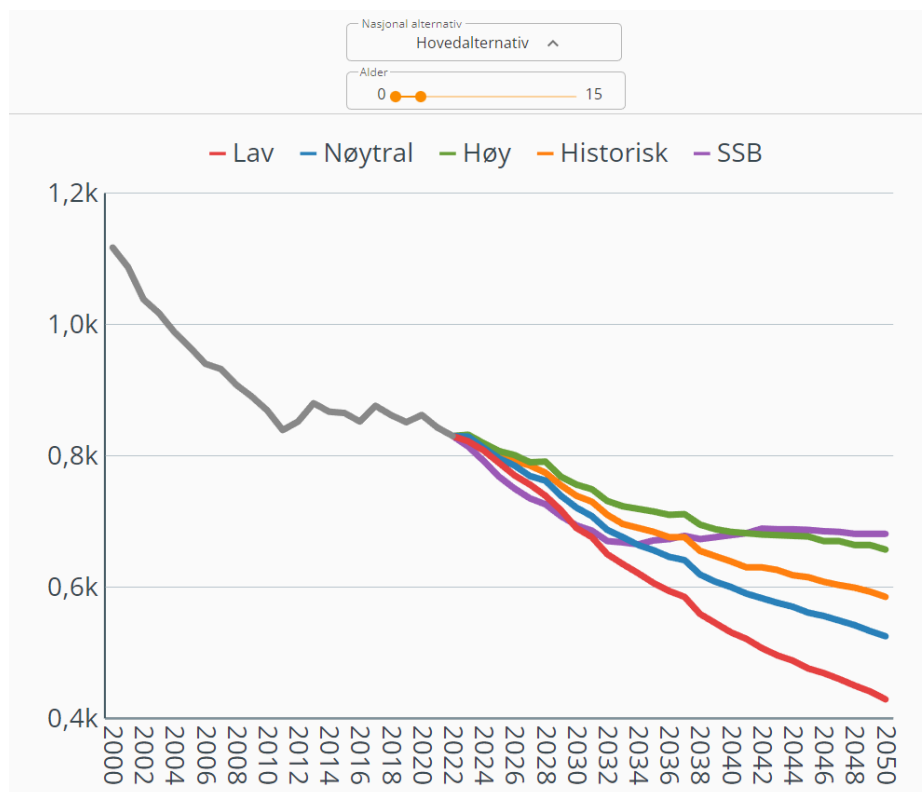
Ser ein på Telemarksforsking sine berekningar følger dei i stor grad SSB sine tal i prosent, men ligg generelt sett lågare i folketal. Telemarksforsking sine modelleringar opererer berre ved høg attraktivitet med eit folketal på nivå med SSB sine tal.

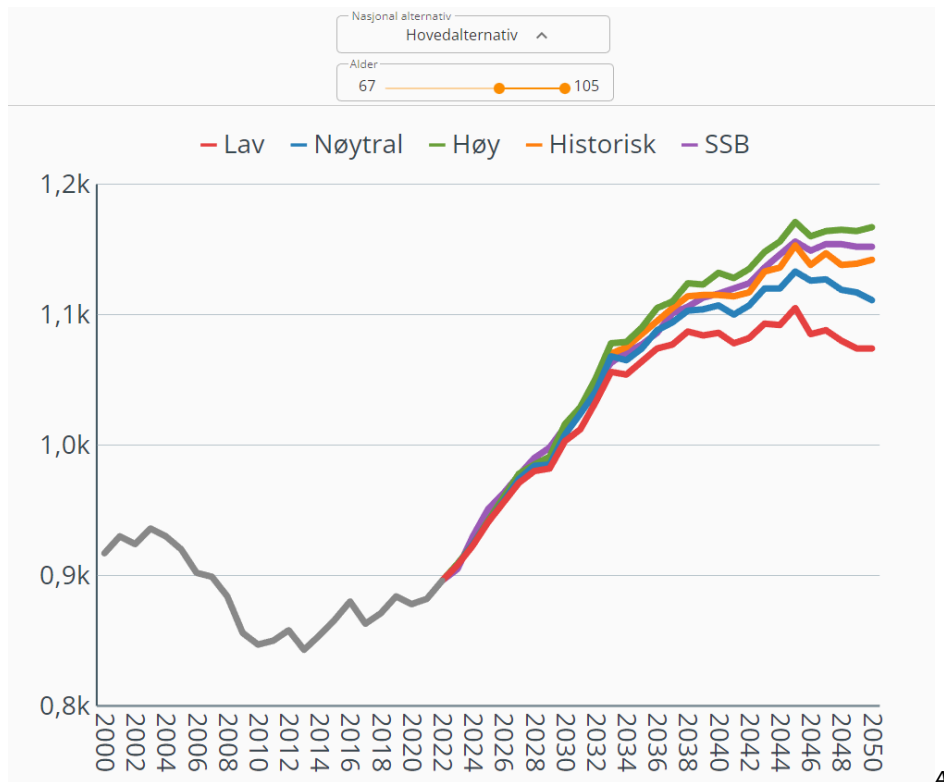
Utvikling i antal- unge og eldre frå 2022 - 2050

Utvikling i prosent av unge og eldre frå 2022 – 2050

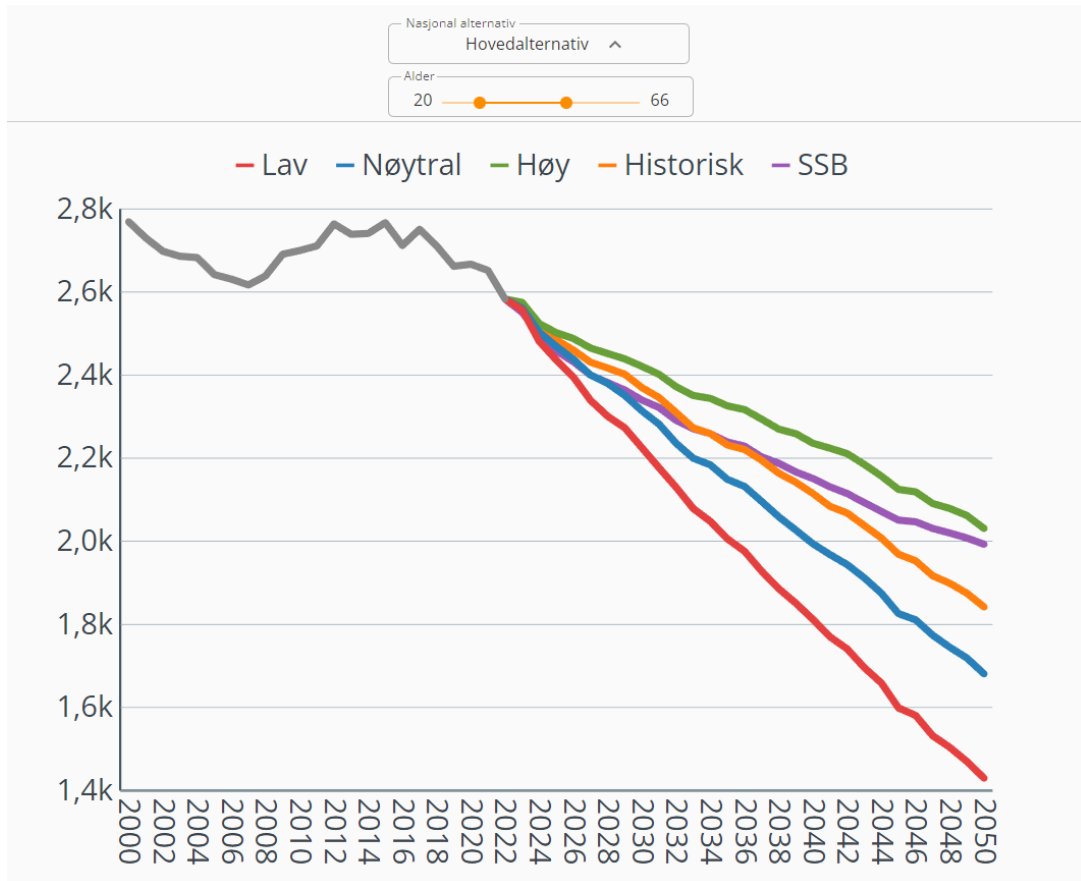

Aldersgruppa 0-15

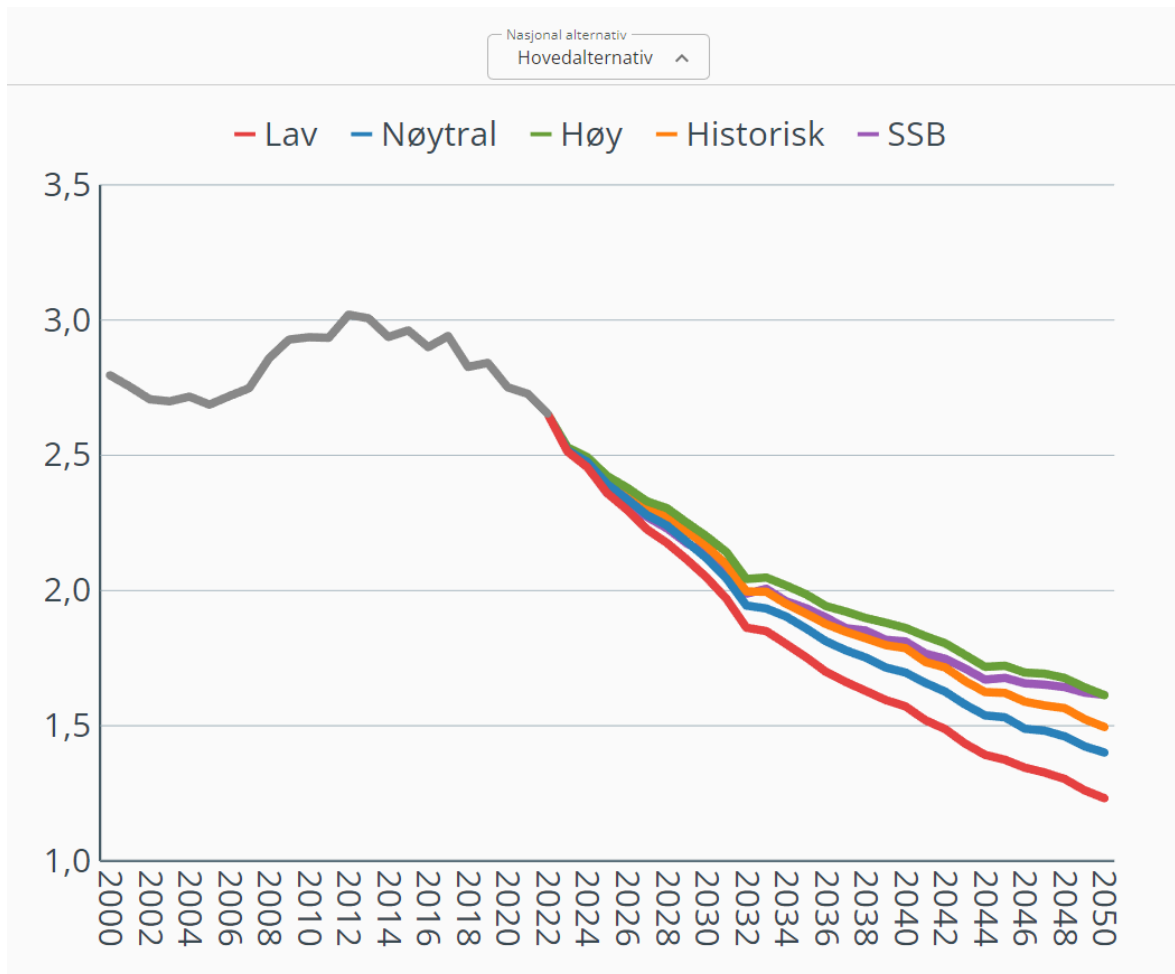
Aldersgruppa 67-105

For skatteinngangen til kommunen, og folk og kompetanse til næringslivet, er aldersgruppa 20-66 avgjerande for å oppretthalde ein berekraftig masse i arbeidsdyktig alder. Dette er poengtert blant anna i Demografiutvalet og Distriktsnæringsutvalet sine rapportar. Eramet sin Bærekraftrapport tar også opp dette som eit sentralt element og forutsetning for å kunne drifte sine verksemder i framtida. SSB anslår at det i 2040 vil vere om lag 430 færre personar i aldersgruppa 20-66 (totalt 2.151), medan Telemarksforsking sine tal seier snautt 500 færre saudabuar i arbeid om 18 år (totalt 1.994). Trenden er for alle alternativ relativt jamn i perioden fram mot 2050.

Aldersgruppa 20-66

Forsørgarbyrde er eit mål på antal personar i aldersgruppa 20-66 pr person over 66 år. Denne er avtakande i heile landet, men gjer seg sterkast gjeldande i distrikta. Nasjonalt er talet i dag 3,5, synkande til 2,3 i 2050. For Sauda sin del vil forholdstalet gå frå 2,7 ved inngangen til 2022 til 2,1 i 2030 og synkande til 1,6 i 2050. Legg ein tala til Telemarksforsking til grunn, vil tala gå heilt ned mot 1,2 i forsørgarbyrde.

Forsørgarbyrde (personar 20-66/personar 66+)

Både historisk utvikling og framskrivingane til SSB og Telemarksforsking gir tydeleg signal mot å arbeide med folketalsutfordringane. Distriktsmeldinga som er varsla våren 2023 må følgjast opp og ein må som sagt synleggjere Sauda sin atypiske status i Rogaland.

Distriktsnæringsutvalet påpeika i sin NOU at distriktskommunar i lite sentrale strøk i større grad enn i meir sentrale kommunar er avhengig av arbeidsplassutvikling. Fortsett fokus på å skape og oppretthalde arbeidsplassar er difor viktig. Ein bør samtidig søke å skape ytterlegare breidde i arbeidsmarknaden, kanskje særleg om ein lukkast med å etablere dei relativt tunge ingeniør- og teknisk retta ammoniakk- og akvakulturinitiativa. Dersom Sauda lukkast med nyetableringar og vekst i næringslivet viser dei mest optimistiske framskrivingane til både SSB og Telemarksforsking at folketallet vil halde seg relativt stabilt på ca 4.500 personar også i framtida. Dette kan også gi grunnlag for ei betre demografisk fordeling.

Eit hovudmoment for å motverke fortsett folketalsnedgang er å redusere avstandsutfordringar og kontinuerleg utvikle bustadattraktiviteten. Eit utdrag frå NOU – «Det handler om Norge» gir ei god oppsummering av dette (10.4 Velfungerende bolig- og arbeidsmarkeder og infrastruktur som binder landet sammen);

«God fysisk infrastruktur gir muligheter for å ta del i et større arbeidsmarked og få tilgang til et større utvalg av varer og tjenester. Et område blir dessuten mer attraktivt som bosted når det er mulig å flytte dit uten å skifte jobb, eller skifte jobb uten å flytte. Det gir ikke bare egne karrieremuligheter, men også muligheter for livsledsager.

Veiutbygginger som knytter sammen større befolkningkonsentrasjoner, vil gi større mangfold og økt bredde i arbeidsmarkedet. Det gir grunnlag for produktivitsvekst gjennom storskalafordele, læringseffekter og flere jobber som samsvarer med arbeidstakernes kompetanse. Utvalget mener derfor at det må investeres mer i veiprosjekter som utvider og styrker integrasjonen i de regionale arbeidsmarkedene.»

Alle figurar: Regional analyse for Sauda; Telemarksforsking;

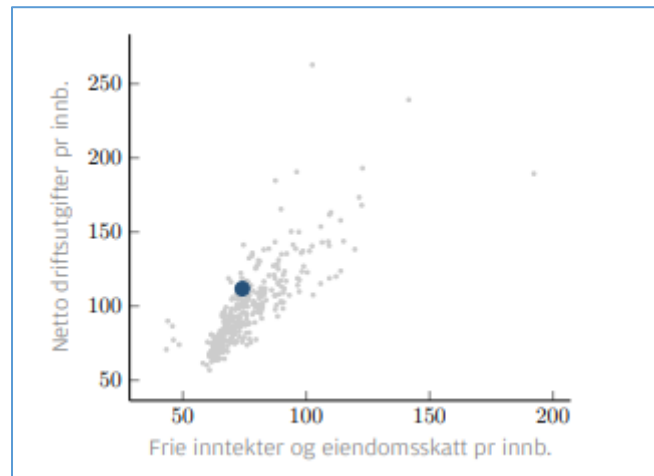
<https://regionalanalyse.no/rapport/1135/>

5. Omstilling Sauda 2025

Sauda – og resten av Noreg – står ovanfor store demografiske endringar dei neste tiåra. Me blir fleire eldre og færre i yrkesaktiv alder.

Inntektssystemet for kommunesektoren er slik at antal innbyggjarar og befolkningssamansetning direkte påverkar det årlege rammetilskotet som Sauda kommune får frå Staten. Samtidig som at utgiftsbehovet i Helse og Velferd vil veksa framover må Sauda kommune vera førebudd på lågare inntektsvekst i framtida. Sauda har behov for å redusera driftsnivået i dag – for å kunne møte framtidens utfordringar.

Kommunar som har store frie inntekter har og ein tendens til å ha eit høgt utgiftsnivå. Som ein ser av figur så plasserer Sauda kommune seg med høge netto driftsutgifter per innbyggjar samanlikna med dei frie inntektene til kommunen.

Samanhengen mellom frie inntekter pr innbyggjar og netto driftsutgifter pr innbyggjar. Frå Kommunebarometeret 2022

Det er særleg innan pleie og omsorg og kommunehelse me har eit høgt utgiftsnivå. Tala i tabellen er korrigert for utgiftsbehovet kommunen har.

	2017	2018	2019	2020	2021
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	141	178	70	112	43
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	274	277	314	323	327
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	184	67	51	113	115
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	267	275	239	202	156
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	273	247	249	216	140
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	231	286	287	313	320
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	139	230	175	205	110

Netto utgifter til dei ulike tenesteområda. Frå Kommunebarometeret 2022

Kommunestyre vedtok Omstilling Sauda 2025 i budsjettet for 2021. PwC vant oppdraget og presenterte sitt arbeid hausten 2021. «Sauda kommune er ein kommune med betydelege kraftinntekter og har difor langt høgare samla inntekter enn den norske

gjennomsnittskommunen. Til tross for dette vart det i budsjettet for 2021 budsjettert med eit negativt driftsresultat på 0,61%. Meirinntektene, som burde gi kommunen ein god moglegheit til å bygge opp eit betydeleg økonomisk handlerom, brukast hovudsakleg inn i ordinær drift».

Rapporten viste eit stort potensial for å redusera utgifter for Sauda kommune. I budsjettet for 2022 vedtok Kommunestyret eit mål om å innan 2025 frigjera 35 mnok per år til fondsavsetning.

I budsjett for 2022 blei det innarbeida fleire tiltak for å få budsjettet i balanse. Gjennom 2022 har det blitt jobba godt med fleire av desse tiltaka. Det tar tid å jobba med endring og omstilling og gevinstane kommer gjerne ikkje umiddelbart. Ein har difor ikkje evna å oppnå den gevinstrealiseringa som vart lagt til grunn for budsjettet for 2022.

PwC-rapporten blir lagt fram politisk med kommunedirektørens vurderingar parallelt med denne budsjettprosessen. Det er eit behov for å auka fokus og moment i arbeidet med Sauda 2025. Effekten av dei omstillingsprosjekta ein er trygg ein vil oppnå i 2023 er lagt inn i budsjettet. Tiltak som per i dag ikkje er «modne» nok er ikkje lagt inn. Det blir lagt opp til ein tettare oppfølging av «Sauda 2025» framover og at effekten av tiltaka vil bli følgt opp i prosjektet. Reduksjon i årsverk er lagt til grunn for økonomiplanperioden. Det blir lagt opp til jamleg rapportering til folkevalde organ.

6. Satsingsområder

I kommuneplanens samfunnsdel er det peika ut fem temaområder som skal ha merksemd og som skal tilførast ressursar i planperioden. For å kunne følgje opp satsingsområda vil det vera viktig å kople dei opp mot økonomiplanen.

FN sine berekraftsmål skal bli lagt til grunn i all kommunal verksemd. Kommuneplanens samfunnsdel prioriterer og omset FN sine berekraftsmål til lokale forhold for å sikre ein sosial, økonomisk og miljømessig berekraftig utvikling.

Oversikt over dei fem temaområda i kommuneplan og kopling mot FNs berekraftsmål

Innovasjon, samarbeid, samskaping

I følgje SSB sine befolkningsframskrivingar skal talet på 67+ stiga med 20% fram mot 2035. Samtidig vil delen av folk i arbeidsfør alder synka. Dette betyr at dei kommunale tenestene ikkje kan vera på same nivå eller på same måte som i dag. Det blir svært viktig å leggja til rette for at dei fleste i denne aldersgruppa skal klare seg sjølve så lenge dei kan, og leva gode liv i eigne heimar. Men behovet for omsorgstenester vil auke, og alle som treng det skal få eit godt tilbod. For å klare dette må me lukkast med mellom anna følgjande:

- Me må få nok folk med rett kompetanse til å jobbe i Sauda
- Me må ta i bruk verktøy som gir auka effektivitet og kvalitet
- Me må skapa arbeidsformer der kommune, næringsliv, lag, foreiningar og enkeltpersonar saman sikrar gode løysingar

Tiltak planlagt i perioden:

- Inngå samarbeidsavtale med lag og organisasjonar for å oppnå auka samskaping
- Gjennom RITS og DigiRogaland ta i bruk digitalisering for å auka kvalitet og effektivitet i kommunal tenesteyting
- Søknad om Bygdevekstavtale i samarbeid med Suldal kommune
- Støtte opp om etablering av eit utdanningscenter i indre Ryfylke som sikrar at ein kan gjennomføra utdanning der ein bur
- Gjera forsøk med ulike tiltak som kan stimulera arbeidet med entreprenørskap og innovasjon i barnehage og skule, også i samarbeid med lokalt næringsliv
- Følgje opp innhald i den venta Stortingsmelding om 5. – 10. trinn, som skal beskrive korleis skulen i større grad kan ivareta og fremja elevane sin motivasjon, meistring og utvikling. Denne meldinga er venta lagt fram i stortingsesjonen 2023-24.

Verdiskaping og næring

Sauda kommune skal vera ein pådrivar for utvikling – ein næringsaktiv kommune- Det er i verksemdene at arbeidsplassutviklinga skjer, men kommunen skal vera ein aktiv partner for næringslivet i utviklingsarbeidet.

Strategisk næringsplan gir retning for arbeidet med næringsutviklinga i Sauda. Det kommunale føretaket «For Sauda» er etablert for å vera utøvar av kommunen sin næringspolitikk. Kommunalsjef for Næring og Samfunn har rolla som Dagleg leiar.

Sauda har eit komparativt fortrinn som eit sterkt energiknutepunkt kor ein kan ta ut store mengder grøn energi. Etablering av produksjon av grøn ammoniakk er eit resultat av dette fortrinnet. Sauda kommune skal vera ein aktiv medspelar for dette og andre næringsinitiativ. Sauda har ei veksande besøksnæring med arkitektur, skisenter og ein særprega kombinasjon av fjord og fjell tett på bysenteret. Sauda kommune er ein viktig partner i arbeidet med områdeplan og etablering av gondol i Svandalen.

Samferdsel er sett på som ein av tre pilarar for å skapa robuste lokalsamfunn. Sauda har ein avstandsutfordring og er difor rekna som eit eige bu- og arbeidsmarknad. Saudatunnelen vil redusera avstandskostnadene våre. Sauda kommune skal vera ein pådrivar for arbeidet i lag med næringsliv og kommune i begge endar av tunellen. Arbeidet med prosjektet er organisert og finansiert gjennom For Sauda KF. Utvikling av store samferdselprosjekt er langsiktig arbeid, og det må bli jobba heilskapleg med å bygga alliansar, koma inn i planverket og snakka med ei stemme utad.

Tiltak planlagt i perioden:

- Sauda kommune skal ha ei tydeleg rolle som samfunns- og næringsutviklingsaktør. Strategisk næringsplan skal leggja føringar, strategiar og mål for næringsutvikling i Sauda
- Fortsetja arbeidet med vegutløysing mot E134 gjennom For Sauda KF
- Kommunen skal vera ein partner i offentleg/private/ideelle samarbeid for å realisera utviklingsprosjekt
- Legge til rette for at lokale verksemdar kan dra nytte av EU-prosjekt gjennom vårt medlemskap i Stavangerregionens Europakontor.
- Legge til rette for ulike typar næringsareal, og profilere desse

- Vidareutvikla Sauda Energi som ein tilretteleggjar for nytt næringsliv basert på sirkulære energistraumar

Leve i Sauda

Sauda skal vera eit trygt samfunn. Våre barn og unge er vår viktigaste ressurs for framtida. Me skal ha barnehagar som fremmar språkleg utvikling, læring og gir brei sosial erfaring. Skulane våre skal gi utdanning og kompetanse, samt vera eit godt utgangspunkt for livslang læring, samfunnsdeltaking og læring. Gjennom opplæring i heimen, nærmiljøet, barnehagen og skulen, skal barn og unge utvikle seg til trygge og samarbeidande menneske.

Tidleg og tverrfagleg innsats handlar om å gje alle barn og unge hjelp når behovet oppstår og at den blir opplevd heilskapleg. Forsking støttar opp om betydninga av tidleg hjelp for å førebyggje helse- og sosiale vanskar.

Sauda skal vera eit aldersvennleg samfunn. Me skal bidra til fleire gode leveår der eldre opprettheld god helse lenger, opplever at de har god livskvalitet, og at dei i større grad meistrar eige liv, samtidig som dei får den hjelpa dei treng når dei har behov for det.

Det er store årskull som blir pensjonistar i åra framover. Mange pensjonistar har stor arbeidsevne- og lyst. Det ligger ei stor kraft i frivillig arbeid. Her er me flinke i Sauda og kommunen vil forsterke sitt samarbeid med frivilligheita.

Tiltak planlagt i perioden:

- Utvikla og driva førebyggjande helsetenester gjennom eit attraktivt frisklivstilbod, helsestasjon og skulehelseteneste
- Prioritera tidleg innsats retta mot barn og unge:
 - Vedta ein handlingsplan for det førebyggjande arbeidet for barn og unge.
 - Utarbeide ein strategiplan for barnehage, skule og SFO som viser satsingar for å nå dei nasjonale sektormåla for barnehage og skule, samt mål i rammeplan for SFO.
- Samarbeid med Sauda idrettslag om eit SFO-tilbod til barn og unge
- Bidra til at flest mogleg innbyggjarar skal kunne bu i eigen heim, lengst mogleg
 - Samarbeida med aktørar som ønskjer å tilby aldersvennlege bustadkonsept
- Utvide kapasiteten på institusjonsplassar i tråd med forventa behov
- Etablere nye PPU-bustader
- Utvida kapasiteten av institusjonsplassar

Energi, klima og miljø

Verda står i ein alvorleg situasjon med ei klima- og naturkrise og kommunane er forventa å vektlegge arbeidet med klimagassreduksjon, meir effektiv energibruk og miljøvennleg energiomlegging. Samtidig må me jobba med klimatilpassing for å bli eit meir robust samfunn i møte med klimaendringane. Saudas klima- og energiplan skal reviderast i 2023, og denne vil bli eit viktig styringsverktøy for dette arbeidet dei neste åra. Planen, saman med klimaregnskap og –budsjett skal sikra Saudas bidrag til å nå nasjonale og internasjonale klimamål.

Saudas kommuneplan har fokus på kortreist energi, strategisk arealbruk, fortetting, grønn kraft, transport, arealbruk og endring i livsstil. Sauda er godt egna for å oppnå høge gang- og

sykkelandelar på kvardagsreiser og sykkelsatsinga skal vidareførast. Tilrettelegging for bustader i og nær sentrum vil bidra til redusert transportbehov og meir liv i sentrum. Kommunen skal gå føre med eit godt eksempel og satsa på fornybar energi i eigne bygg, grønne produktval, ressurs sparing og funksjonsdeling. Me skal gi innbyggjarar og private tiltakshavarar informasjon om miljø- og klimavennlege val. Me skal ha fokus på fortetting og gjenbruk av utbygd areal. Samtidig skal me leggje til rette for auka verdiskaping med etablering av grøn industri og sirkulærøkonomi med utnytting av overskotsressursar som spillvarme frå Eramet.

Tiltak planlagt i perioden:

- Utarbeide ny klima- og energiplan
- Innføre klimaregnskap og –budsjett som ein del av årleg økonomiplan (frå 2024)
- Arbeide vidare med Syklende Sauda
- Gjennomføra tiltak for betre tilrettelegging for gåande og syklande i Åbødalsvegen
- Etablere gang- og sykkelbru mellom Lillebekk og Søndenaia
- Etablere sykkelparkering ved kommunale arbeidsplassar, skular og viktige målpunkt
- Arrangera sykkel- og gåkonkurransar
- Arbeide for at fleire kommunale einingar og bedrifter blir Miljøfyrtårn
- Utvida bruk av fjernvarme i eigne bygg
- Innføring av energieffektiviseringstiltak
- Bustadstrategisk arbeid som prioriterer fortetting og gjenbruk av bygd areal
- Legga til rette for industriell bruk av overskotsenergi og spillvarme gjennom Sauda Energi
- Auka kunnskap om forventa effekt av klimaendringar og gjennomføra klimatilpassingstiltak

Tettstadutvikling

Kontinuerleg arbeid med tettstadsutvikling er viktig for å skapa ein plass der folk trivest. Lukkast me i å få nye store industrietableringar må me og sørge for at Sauda er ein stad folk har lyst til å bu. Eit levande sentrum er ein viktig del av denne utviklinga. Sauda har ei rekke verdifulle kulturminne, også i sentrum. Strategisk forvaltning av kulturmiljø er eit godt verkemiddel for å få dette til. Me skal jobba for at sentrum er ein triveleg plass som folk ønsker å bruka og opphalda seg. Me skal sørge for gode, gratis og tilgjengelege møteplassar, ved mellom anna å jobba vidare med mogleighetsstudiet for Torget. I første omgang vil det gjennomførast midlertidige tiltak sommaren 2023 for å setja fokus på kva endra bruk kan tilføra sentrum. Å betra forholda for gåande og syklande er også viktig for å skapa eit levande sentrum, og tilrettelegging for mjuke trafikantar skal fortsetja å vera ein prioritet. Tilgang på natur er ein del av Sauda sitt varemerke og tilgjengeliggjering gjennom t.d. etablering av dagsturhytte er viktig. Å sikra og gjera tilgjengeleg blågrøne områder er eit fokus i kommuneplanen. Eit variert og attraktivt bustadtilbod er også viktig for tettstadutvikling, og det skal utarbeidast eit kunnskapsgrunnlag for dette området.

Gjeldande reguleringsplanar for sentrum må oppdaterast slik at ein kan få eit styringsverktøy som samsvarer med strategiane og målsettingane gitt i kommuneplanens arealdel. Det er utarbeidd fleire temadokument i prosjektet Sydande Sauda som vil leggest til grunn for reguleringsplanarbeidet for sentrum. Ny områdeplan for sentrum der fortetting, omsyn til kulturmiljø, bruk av offentlege areal og klimaomstilling vil vera nokre av problemstillingane ein skal jobbe med.

Tiltak planlagt i perioden:

- Ny sentrumsplan
- Midlertidig tiltak på gamle Torget sommar 2023
- Kartlegging og evaluering av bustadmasse
- Etablering av Hjartesone ved Ungdomsskulen
- Utvikla badeanlegget med tanke på auka besøksattraktivitet – opningstider osv
- Utarbeida handlingsplan for kulturminneplanen
- Etablere byggeskikkpris for Sauda

7. Talbudsjettet

Bevilgningsoversikt drift 1. ledd 2023

	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Driftsregnskapet						
Rammetilskudd	-134 317 702	-149 894 741	-162 523 438	-172 761 841	-165 676 000	-171 049 391
Inntekts- og formuesskatt	-140 000 000	-142 805 100	-145 666 405	-148 585 039	-137 250 000	-138 758 256
Eiendomsskatt	-44 199 089	-33 000 000	-40 000 000	-41 000 000	-31 548 949	-43 180 893
Andre generelle driftsinntekter	-55 465 000	-57 300 000	-60 300 000	-74 700 000	-51 515 000	-50 288 127
Sum generelle driftsinntekter	-373 981 791	-382 999 841	-408 489 843	-437 046 880	-385 989 949	-403 276 667
Sum Bevilgninger drift	227 004 373	217 300 341	266 382 660	310 364 979	338 001 696	361 798 321
Avskrivninger	42 134 429	42 500 000	46 000 000	49 500 000	36 690 044	36 930 947
Sum netto driftsutgifter	269 138 802	259 800 341	312 382 660	359 864 979	374 691 740	398 729 268
Brutto driftsresultat	-104 842 989	-123 199 500	-96 107 183	-77 181 901	-11 298 209	-4 547 399
Renteinntekter	-1 186 250	-2 000 000	-1 900 000	-3 800 000	-1 174 000	-1 757 698
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-2 800 000	-1 000 000	-1 500 000	0	-3 800 000	-6 451 722
Renteutgifter	27 574 750	30 000 000	28 000 000	20 000 000	10 110 266	5 941 174
Avdrag på lån	38 856 332	43 356 332	47 856 332	52 356 332	34 897 194	32 273 920
Netto finansutgifter	62 444 832	70 356 332	72 456 332	68 556 332	40 033 460	30 005 674
Motpost Avskrivninger	-42 134 429	-42 500 000	-46 000 000	-49 500 000	-36 690 044	-36 930 947
Netto driftsresultat	-84 532 586	-95 343 168	-69 650 851	-58 125 569	-7 954 793	-11 472 672
Overføring til investering	0	0	0	0	0	25 238 998
Avsetninger til bundne driftsfond	7 824 408	5 000 000	5 000 000	5 000 000	7 557 673	0
Bruk av bundne driftsfond	-7 853 930				-14 985 957	
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond			0	0	0	-13 468 712
Avsetninger til disposisjonsfond	96 935 681	90 343 168	64 650 851	53 125 569	30 590 140	
Bruk av disposisjonsfond	-12 373 573				-15 207 063	
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	-297 614
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	84 532 586	95 343 168	69 650 851	58 125 569	7 954 793	11 472 672
Fremførbart til inndekning i senere år(merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt - drift 2. ledd 2023

	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Driftsregnskapet						
Faglig stab og støtte						
Netto driftsramme	51 434 668	53 492 055	55 631 737	57 857 006	29 986 532	19 984 217
Oppvekst						
Netto driftsramme	110 207 347	114 615 641	119 200 267	123 968 277	110 002 451	109 281 249
Helse og omsorg						
Netto driftsramme	202 840 130	210 953 735	219 391 885	228 167 560	179 295 194	204 936 225
Næring og Samfunn inkl. Havnekassen						
Netto driftsramme	123 921 401	113 902 257	118 458 347	123 196 681	68 022 451	76 680 680
Kraft						
Netto driftsramme kraft	-206 488 667	-218 556 421	-186 908 372	-161 057 694	0	0
Motpost avskriv. /kalk.renter /mva komp.	-54 910 506	-57 106 926	-59 391 203	-61 766 851	-49 304 932	-49 084 050
Til fordeling drift	227 004 373	217 300 341	266 382 660	310 364 979	338 001 696	361 798 321
Fra Bevilgningsskjema drift	227 004 373	217 300 341	266 382 660	310 364 979	338 001 696	361 798 321
	0	0	0	0		

Kommentarer til tabell – Bevilgningsoversikt – drift 2. ledd.

For 2023 er det gjennomført organisatoriske endringer. Kultur er flytta frå Oppvekst til Næring og Samfunn. Dette påverkar rammene med ei auke på kr. 12,6 millioner for Næring og Samfunn. Vidare har ein flytta sal av konsesjonskraft frå Fagleg stab og støtte til Sentrale finansieringar.

Driftsbudsjettet 2023 og økonomiplan 2024 – 2026

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-171 049 391	-165 676 000	-134 317 702	-149 894 741	-162 523 438	-172 761 841
Inntekts- og formuesskatt	-138 758 256	-137 250 000	-140 000 000	-142 805 100	-145 666 405	-148 585 039
Eiendomsskatt	-43 180 893	-31 548 949	-44 199 089	-33 000 000	-40 000 000	-41 000 000
Andre skatteinntekter	-26 680 472	-25 665 000	-26 665 000	-27 600 000	-28 600 000	-29 600 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-23 747 755	-24 050 000	-27 700 000	-29 700 000	-31 700 000	-33 700 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-81 013 200	-68 585 728	-70 330 363	-75 000 000	-77 000 000	-80 000 000
Brukerbetalinger	-15 422 195	-15 898 480	-14 517 826	-15 500 000	-16 500 000	-17 000 000
Salgs- og leieinntekter	-78 449 968	-99 851 197	-329 065 918	-330 000 000	-250 000 000	-200 000 000
SUM DRIFTSINNTEKTER	-578 302 130	-568 525 354	-786 795 898	-803 499 841	-751 989 843	-722 646 880
Lønnsutgifter	308 815 356	300 149 662	330 779 759	336 935 759	332 969 887	339 004 015
Sosiale utgifter	68 562 802	73 176 505	79 267 799	80 864 582	79 912 773	78 960 964
Kjøp av varer og tjenester	126 429 113	112 690 421	152 328 858	153 000 000	138 000 000	128 000 000
Overføringer og tilskudd til andre	33 220 122	34 630 779	77 442 064	67 000 000	59 000 000	50 000 000
Avskrivninger	36 930 952	36 690 044	42 134 429	42 500 000	46 000 000	49 500 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	573 958 345	557 337 411	681 952 909	680 300 341	655 882 660	645 464 979
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-4 343 785	-11 187 943	-104 842 989	-123 199 500	-96 107 183	-77 181 901
Renteinntekter	-1 955 463	-1 284 266	-1 186 250	-2 000 000	-1 900 000	-3 800 000
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-6 451 722	-3 800 000	-2 800 000	-1 000 000	-1 500 000	
Renteutgifter	5 941 175	10 110 266	27 574 750	30 000 000	28 000 000	20 000 000
Avdrag på lån	32 268 072	34 897 194	38 856 332	43 356 332	47 856 332	52 356 332
NETTO FINANSUTGIFTER	29 802 062	39 923 194	62 444 832	70 356 332	72 456 332	68 556 332
Motpost avskrivninger	-36 930 948	-36 690 044	-42 134 429	-42 500 000	-46 000 000	-49 500 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-11 472 671	-7 954 793	-84 532 586	-95 343 168	-69 650 851	-58 125 569
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	25 238 998	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	9 102 974	7 557 673	7 824 408	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Bruk av bundne driftsfond	-22 571 687	-14 985 957	-7 853 930			
Avsetninger til disposisjonsfond	27 908 256	30 590 140	96 935 681	90 343 168	64 650 851	53 125 569
Bruk av disposisjonsfond	-28 205 870	-15 207 063	-12 373 573	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	11 472 671	7 954 793	84 532 586	95 343 168	69 650 851	58 125 569
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Føresetnader for framskriving i økonomiplanperioden

I økonomiplanperioden 2023-2026 er det lagt til grunn ein generell konsumprisindeks på 6,5% for alle varer og tenester som blir berekna på generell basis. Varer og tenester som reknast ut frå sjølvkost, har statelege føringar eller har egne berekningar (som bla. sjølvkost, SFO, barnehagesatsar, husleige) kan ha høgare eller lågare prisvekst.

For netto statlege rammeoverføringar har ein lagt til grunn ei årleg auke med 5,8% i planperioden, som tilsvara endringa frå 2022 til 2023. Skatteanslaget er auka med 2%. Eigedomsskatten vil auka litt første året som eit resultat av årlege nytakseringar. Ein planleggar ny retaksering i år 2024 som vil få verknad frå 2025. Auken her er ca. 21%

Det er lagt inn ein antatt lønsvekst på 4,8 %, som vil gi ein årseffekt på 3,05% for 2023. I tillegg er det forutsett ein reduksjon med 8 årsverk per år frem til 2026.

Andre driftskostnader har ei stor auke for 2023. Årsaka til dette er bla. stor auke i lønnskostnader og straumprisane, men og drivstoff og materialkostnader har ein hatt ein signifikant vekst. For planperioden er det lagt inn ein reduksjonen for 2025/26. Ein forventar at prisane vil normalisera seg.

Forutsett same investeringstakt som i dag, har ein lagt inn auke i avskrivingane på kr. 3,5 millionar, avdraga aukar årleg med kr. 4,5 millionar. Når det gjelder utviklinga av rentekostnadane forventast det ei framleis høg rente i økonomiplanperioden. Rentekostnader for 2024 er forventa lik 2023. For årene 2024 og 2026 er forventningane at renta skal normalisera seg og gå noko ned.

Frie inntekter

Frie inntekter er rammetilskot frå inntektssystemet og skatteinntekter.

Skatt på formue og inntekt

I budsjettet for 2023 er det lagt inn kr. 140 000 000,- i skatt. Dette er en auke på kr. 2 750 000,- frå 2022.

Rammeoverføringar

Dette er berekna til 175 317 702. Dette er ei auke på kr. 9,6 millionar frå budsjett for 2022.

Eigedomsskatt

Eigedomsskatten er berekna til kr. 31 548 949,-. Det er budsjett for 2022 som ligger til grunn for berekninga. Per 21 oktober 2022 er ikkje berekningsgrunnlaget frå Skatteetaten tilgjengeleg.

Heimfallsleige og sal av konsesjonskraft.

Heimfallsleige er budsjettert med kr. 16,6 millionar.

Konsesjonskraft er selt med 65% til fastpris og 35 % på spott. Netto sal av konsesjonskrafta er berekna til kr. 240 millionar. Dette er en auke på kr. 210 millionar samanlikna med 2022.

Trekk i rammetilskot, som følgje av ekstraordinære inntekter på konsesjonskraft, her har en avsett kr. 11 millionar for å møte eit trekk i rammeoverføringane.

Sal og leie inntekter, gebyr

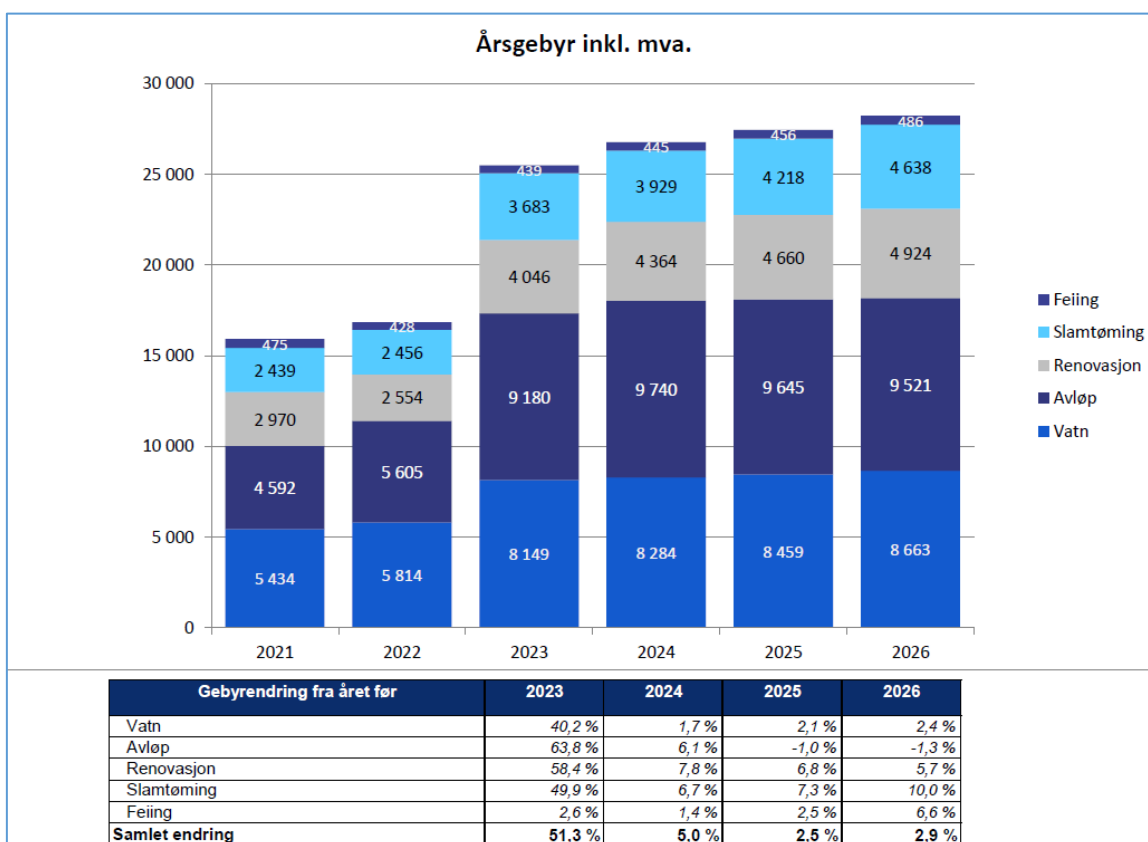
Sals- og leieinntekter gjelder eigenbetalingar for diverse tenester, som foreldrebetaling barnehagar og skolefritidsordninga, kommunale avgifter, husleige, gebyr, konsesjonskraft, billettinntekter med meir.

Det blir lagt til grunn en generell konsumprisindeks på 6,5% for alle varer og tenester som blir

berekna på generell basis. Varer og tenester som bereknast ut frå sjølvkost, har statlege føringar eller har egne berekningar (som bla. Sjølvkost, SFO, Barnehagesatsar, Husleige) kan ha høgare eller lågare prisvekst.

Gebyr for vann, avløp og renovasjon (VAR-gebyr) blir regulert av sjølvkostberekningar. For 2023 blir det ei vesentleg auke i vann- og avløpsgebyr. Det same vil gjelde for renovasjon. Auken ligg i snitt på 51%. Ein av årsakene til dette er auka renteutgifter, auka straumkostnader og auka avskrivingskostnader som følge av auka investeringar dei seinare åra. Dei siste åra har ein redusert sjølvkostfonda. Desse er nå tømt og det påverkar gebyrnivået.

Framover er prognosen at det blir ei lita auke frå dagens nivå.

Prognose for sjølvkostgebyra i økonomiplanperioden

Løn og sosiale utgifter

Lønsbudsjettet tar utgangspunkt i faste stillingsheimlar. Det er lagt inn en lønsvekst på 4,8 % for 2023. Dette får ein årseffekt på 3,05%

Pensjonskostnadene består av premie på løn (ført på einingane), reguleringspremie og premieavvik.

Pensjonskostnadene er lagt inn ut frå dei prognosane som er mottatt frå Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK), dei såkalla pensjonsnotane.

Premieavviket er berekna til om lag kr. 35,6 millionar. Årleg utgiftsføring av premieavvik (amortisering) er på kr. 11,2 millionar. Dette finansierast av tidlegare års avsetningar.

Andre driftsutgifter

Andre driftsutgifter er regulert i forhold til endringar i prisar og volum. F.eks. telefon, energi, forsikringar og kommunale avgifter.

Kapitalkostnader

Avskrivningar av kommunen sine anleggsmidlar er lagt inn i budsjettet. Når det gjelder avgiftsområda - vann, avløp og renovasjon, er det i tillegg til avskrivningar og driftsutgifter regnet kalkulatorisk rente som tilsvarande 3 års statsobligasjonsrente + 0,5%.

Lån, renter og avdrag

Renter og avdrag blir ført i driftsregnskapet. Låneporteføljen vil for 2023 ha en flytande rente. Renteutgiftene for 2023 er auka med ca. kr. 17,4 millionar, avdraga har auka med kr. 4 millionar

Tap på krav og garantiar

Det er gitt garanti for lån til Folkets Hus A/S.

Næringskapitlet

Kommentar til næringsbudsjettet:

Å auka tal på arbeidsplassar i Sauda er viktig for å klare å snu befolkningsnedgangen. Det har over dei siste åra vore ei auka satsing på næringsutvikling gjennom det kommunale føretaket For Sauda. Satsinga frå føregåande år blir i all hovudsak vidareført. Med ny kunnskap om kva som er viktig for å skapa vekstsamfunn er fokuset dreia mot å tenka meir heilskapleg rundt både nærings- og samfunnsutvikling.

Ansvar 4401, "Næringskapitlet"

Midlene som finansieres av konsesjonsavgifter har egne vedtekter, og skal benyttes til næringsformål.

	2020	2021	2022	2023
Regionale samarbeid og IKS				
Reisemål Ryfylke	350 000	350 000	350 000	350 000
Ryfylke IKS	400 000	400 000	400 000	400 000
Haugaland Vekst	180 000	180 000	180 000	180 000
Friluftsråd Vest	80 000	110 000	110 000	115 000
Ryfylke Friluftsråd	65 000	70 000	70 000	75 000
Ryfylkefondet (sak i fylkestinget haust 2019)	1 500 000	500 000	3 000 000	-
Suldal Kommune - Vassområdekoordinator i Ryfylke		50 000	50 000	50 000
New Kaupang AS - medlemskap 2022		50 000	50 000	100 000
Energirike		25 000	25 000	25 000
Stavanger Regionseuropakontor				30 000
Samferdsle				
Norsk Bane/Norsk lyntogforum	75 000	75 000	75 000	100 000
Haukelivegen	25 000	25 000	25 000	30 000
Kraft/konsesjonskraft				
LVK - kontingent	140 000	200 000	230 000	250 000
Lokal næringsutvikling				
Overføring til For Sauda KF for gjennomføring av næringsarbeid	1 800 000	4 500 000	4 300 000	4 300 000
Vannbåren varme i sentrum	830 000	830 000	830 000	930 000
Prosjekt attraktive tettsteder	200 000		200 000	-
Primærnærings				
Tilskudd til utvikling skog og landbruk	100 000	100 000	100 000	100 000
Tilskudd Vinterlandbrukskolen		100 000	100 000	100 000
Reiseliv				
Sauda ferie og fritid - samarbeidsavtale	500 000	1 000 000	1 000 000	
Løypekjøring vinter	400 000	400 000	400 000	400 000
Turløyper sommer	50 000	50 000	50 000	50 000
Lokal skilting (Rysteg)	50 000	50 000	50 000	50 000
Lyngmyr	5 000	5 000	5 000	5 000
Slettedalen	10 000	10 000	10 000	10 000
Skibuss	25 000	25 000	25 000	25 000
Almannadjuvet - drift		30 000	30 000	30 000
Haugaland Kraft Fiber - badeplasser				
Grunnleie Crossbane				
Sauda Velforening				
Annet				
Mva.kompensasjon	300 000	1 500 000	1 500 000	1 000 000
Sum budsjett	7 085 000	10 635 000	13 165 000	8 705 000
Finansiering				
Konsesjonsavgifter	6 547 732	7 405 000	7 405 000	7 405 000
2022 Bruk av Disposisjonsfond	1 640 000		3 871 704	
2022 bruk av kraftfond - restsaldo på fondet	-1 102 732	3 230 000	1 888 296	
	7 085 000	10 635 000	13 165 000	7 405 000
Manglende finansiering				-1 300 000

Finansiering av samarbeidsavtalen med Sauda Ferie og Fritid blir overført til For Sauda KF. Etter 2021 står det ca 1 mnok midlar i selskapet, som blir planlagt inn i budsjettet til For Sauda KF i 2023. Budsjettramma til For Sauda KF er difor totalt 5,3 mnok.

Investeringsbudsjettet

Prosjekt nummer	Nr	Investeringsplan				
		Beskrivelse av prosjekt	2023	2024	2025	2026
		Vann - Avløp - Renovasjon (selvkostområder)				

G	Sum VAR	8 250 000	44 550 000	42 750 000	61 800 000	56 000 000
----------	----------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

	Beskrivelse av prosjekt	2023	2024	2025	2026	2027
	Større prosjekter					
	<i>Ingen enkeltstående større prosjekter</i>					
	Prosjekter akkumulert i kategori					
625505	B Bygge prosjekter ihht prioritert oversikt	7 400 000	54 850 000	46 900 000	54 200 000	33 500 000
628506	E Vei prosjekter ihht prioritert oversikt	7 950 000	19 400 000	13 000 000	13 000 000	8 000 000
628507	D IKT prosjekter ihht prioritert oversikt	6 887 500	3 600 000	2 100 000	2 100 000	11 600 000
628508	C Havnekassen prosjekter ihht prioritert oversikt	200 000	5 000 000	0	0	0
628509	F Uteområde/Park prosjekter ihht prioritert oversikt	800 000	10 700 000	9 800 000	7 200 000	800 000
628598	A Brann prosjekter ihht prioritert oversikt	6 000 000	500 000	0	2 000 000	0
	Prosjektledelse	2 000 000				
	Sum andre investeringer	31 237 500	94 050 000	71 800 000	78 500 000	53 900 000
	Sum investeringer totalt	39 487 500	138 600 000	114 550 000	140 300 000	109 900 000

Finansiering	
TS-midler	3 500 000
Næringsfond	
Havnefond	
Momskompensasjon	6 247 500
Tippemidler/spillemidler	
Finansierte av ubruktelånemidler	10 000 000
Låneopptak VAR	8 250 000
Låneopptak øvrige prosjekter	11 490 000
Sum finansiering totalt	39 487 500

Øvrig i investeringsregnskap	2023	2024	2025	2026
Egenkapitalinnskudd	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Utlån startlån	5 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Avdrag forvaltningslån	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000
Sum investeringer	7 755 000	9 755 000	9 755 000	9 755 000
Ubrukte lånemidler - startlån Husbanken	5 000 000	0	0	0
Frie inntekter investeringsregnskap (salagsinnt./refusjoner)	1 400 000	1 755 000	1 755 000	1 755 000
Lån fra Husbanken startlån	0	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Bruk av bundne fond	1 005 000	1 005 000	1 005 000	1 005 000
Motta avdrag lån	350 000	350 000	350 000	350 000
Sum finansiering	7 755 000	9 755 000	9 755 000	9 755 000

Detaljert oversikt over punktene A -H ligger i vedlegg 3.

Bevilgningsoversikt investering 1. ledd 2023						
	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Investeringer i varige driftsmidler	39 587 500	135 500 000	109 550 000	135 300 000	112 450 000	52 363 331
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper av aksjer og andeler	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	21 685 950
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	40 987 500	136 900 000	110 950 000	136 700 000	113 850 000	74 049 281
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 867 500	-18 190 000	-13 360 000	-14 700 000	-13 770 000	-3 456 999
Tilskudd fra andre	-3 500 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-3 000 000	-3 357 049
Salg av varige driftsmidler	-1 755 000	-1 755 000	-1 755 000	-1 755 000	-1 400 000	-2 507 861
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lånemidler	-30 220 000	-115 310 000	-94 190 000	-118 600 000	-95 680 000	-42 778 294
Sum investeringsinntekter	-41 342 500	-137 255 000	-111 305 000	-137 055 000	-113 850 000	-52 100 203
Videreutlån	10 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	5 000 000	0
Bruk av lån til videreutlån	-10 000 000	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	-5 000 000	2 789 920
Avdrag på lån til videreutlån	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 326 153
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-350 000	-637 637
Netto utgifter videreutlån	355 000	355 000	355 000	355 000	1 005 000	3 478 436
Overføring fra drift						-25 238 998
Avsetninger til bundne investeringsfond						
Bruk av bundne investeringsfond					-1 005 000	-688 516
Bruk av ubundet investeringsfond						
Avsetninger til ubundet investeringsfond						500 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	0	-1 005 000	-25 427 514
Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering 2. ledd 2023 – vedlegg 4

Sauda kommune har ei relativt høg gjeldsgrad. Dei siste åra har ein hatt ein stor prosjektportefølje kor mange prosjekter først vil bli ferdigstilt i 2023. For å redusere låneopptak i 2023 og sikre kapasitet til gjennomføring av allereie vedtekne prosjekter har ein redusert prosjektomfanget for 2023. I 2023 er det prioritert på tre ting:

1. Prosjekter som må bli gjennomført pga tilstand (t.d ny brannbil)
2. Energiprojekter
3. Satsing på sykkel

Det er viktig at prosjekta blir greia ut, for å få eit godt grunnlag før endeleg investeringsavgjerd. Det er lagt inn midlar til prosjektering på dei større prosjekta samt ein «samlepott» for å kunne jobbe fram prosjekter til politisk behandling.

På VAR-området er det behov å starte arbeidet med forsterka vassforsyning i Svandalen. Ein prioriterer og å kopa fleire abonnentar mot reinseanlegget på Tangen. Deletappe 2 som er vedtatt gjennomført for budsjett 2022 blir gjennomført i 2023. Ein legger opp til å prosjektere neste etappe i 2023 med gjennomføring i 2024.

For fleire av prosjekta våre er me avhengige av Rogaland fylkeskommune. t.d «deletappe 2 Tangen» og «Grønsdalskrysset».

8. Vedlegg

Vedlegg 1: Overordna styringskort

Kommunedirektøren sine overordna styringskort

Overordnede mål:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sauda opprettholder innbyggertallet ✓ Saudabuen opplever et trygt og godt lokalsamfunn ✓ Tilsette i Sauda kommune har lavt sykefravær og kommer tidlig tilbake i jobb ✓ Saudaeleven får gode ferdigheter og fullfører videregående skole ✓ Omstilling i næringsliv gir flere arbeidsplasser ✓ Flere bruker fritiden sin i Sauda 		
			Viktigste resultatmål
Perspektiv	Hovedmål		
		2023	2024-2026
Samfunn	Utnytte lokale fortrinn og lokalpolitisk handlingsrom	1 Flere - innbyggere - arbeidsplasser - hytteturister	Ferdigstilt sentrumsplan Økt aktivitet i sentrum
	Samfunnsutvikling gjennom involvering og samskaping	2 Etablere samarbeidsavtale med frivillige lag og organisasjoner	Økt involvering av innbyggere i samfunnsutvikling Døgnåpen kommune
Brukere	Tilpasse tjenester til innbyggerne i Sauda til redusert bruk av kraftinntekter	1 Gjennomføre tilpasning av tjenester til tiltaksplan i Sauda 2025	Fullføre tilpasning av tjenester til nivå beskrevet i Sauda 2025
	Utvikle nye tjenester basert på digitalisering	2 Økt bruk av digitale skjema Åpne data for næringsutvikling	Ta i bruk digitaliseringsmulighetene
		3 Identifisere forbedringspunkter når det gjelder bygg, energi- og ressursbruk	Utvikle fjernvarmenettet som sirkulær energikilde
Medarbeidere	En profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	1 Organisasjonsutvikling basert på 10-Faktorundersøkelsen Alle tilsette kalles inn til medarbeidersamtaler	Personal- og organisasjonsutvikling basert på 10-Faktor
		2 Utvikle heltidskultur og økt nærvær ved sykemelding	Realisere gevinster av heltidsprosjektet gjennom økt kvalitet/reduert kostnad
Økonomi	God økonomisk styring	1 Iverksette vedtak i budsjettet Øke produktivitet og styrke næringsutvikling	Øke produktivitet i tjenestene og forbedre det økonomiske fundamentet
		2 Investeringer skal gjennomføres i henhold til budsjett	Økt bruk av egenfinansiering av prosjekter. Stabilisere gjeldsgrad under 75% av brutto driftsinntekter.

Faglig Stab og Støtte

Dette området gir service og bistår internt og eksternt.

Faglig stab og støtte dekker følgende områder:

- Økonomiavdelingen
- HR (Lønn og personal)
- Kommuneoverlege
- Miljøretta helsevern
- IKT-avdelingen
- Kundetorg
- Kommuneplan
- Politisk sekretariat
- NoRoSun skjenkekontroll

Sauda er vertskommune for miljøretta helsevern (Suldal, Vindafjord, Etne) og interkommunal skjenkekontroll (15 kommuner i Nord-Rogaland og Sunnhordland).

Særskilte satsingsområder og prioriteringer i planperioden:

- Videreutvikle Kommune-Kari og service 24/7
- Utrede mulighet for samlokalisering av merkantile ressurser (jfr PwC-rapport)
- Arbeide mot et stabilt og lavt sykefravær
- Kvalitetssikre innkjøp og avtaler

Overordna mål: Videreutvikle Sauda kommune som en moderne kommune med tilsette som trives i jobben, og som utøver en kvalitativ god jobb for Sauda kommunes innbyggere og egne tilsette.			
		Viktigste resultatmål	
Perspektiv	Hovedmål	2023	2024-2026
Samfunn	Innbyggere og tilsette i kommunen skal oppleve rask og god service	Videreutvikle digitale skjemaer Økt digital modenhet Forbedre av Chat-robot	Økt digital modenhet
	Sikre hensiktsmessige systemer og rutiner innenfor gjeldende regelverk og rutiner	Trygge og sikre saksbehandling / informasjonsflyt i tråd med GDPR og IT-sikkerhet Oppdatere og ajourhold av Compilo	
Brukere	Innbyggere og tilsette i kommunen skal oppleve rask og god service	Kartlegge muligheter for bruk av digitalisering for døgnåpen kommune. Samarbeid med RITS / Digi Rogaland	Innbyggerinnsyn (Min Side)
		Kartlegge mulighet for implementering av «Min Side» løsninger	

Medarbeidere	Engasjerte og kompetente medarbeidere	Målrettet arbeid for å oppnå sykefravær under 7% i Sauda kommune Oppdatere rutiner i tråd med gjennomført prosjekt med NAV arbeidslivssenter	Under 7 % sykefravær i organisasjonen
		Lederutvikling – intern lederutvikling med fokus på erfaringsbasert kompetanse. Interkommunalt Samarbeid (Jfr. PWC-rapport)	Drifte lederutvikling Iverksette tiltak etter utredning
		Gjennomføre tiltak i tråd med kartlegging, ROS og swot samlokalisering av merkantile ressurser (jfr PwC-rapport)	Iverksette tiltak etter utredning
		Følge opp resultat fra medarbeiderundersøkelsen 10-faktor.	
Økonomi	God økonomisk styring	Ta ut effekter av BI-løsning (Business Intelligence) –rapporteringsverktøy i hele organisasjonen	
		Fokus på elektronisk fakturabeh. – må 94% i løpet av året.	
		Budsjettstyring i henhold til tildelt ramme, økt automatisering av fakturaprosess	
		Innkjøp – økt fokus på innkjøpsprosesser (jfr. PwC-rapport)	

Oppvekst

Barnehagene

Sauda eier og driver 3 heldagsbarnehager. Leabøen barnehage, Rustå barnehage og Veslefrikk barnehage. De har til sammen 170 barn.

Det er 49 barn i Leabøen barnehage, 41 barn i Rustå barnehage og 80 barn i Veslefrikk barnehage.

I tillegg har Sauda Brakamoen barnehage SA, som er en privat foreldreid barnehage med 58 barn

Til sammen er det 228 barn i barnehagene våre, med de som har fått opptak første del av 2023. Som følge av supplerende opptak vil alle barnehagene få noen flere barn i løpet av året.

Særskilte satsingsområder og prioriteringer i planperioden

- Fortsette arbeidet med å implementere BTI-modellen.
- Lokal kompetanseutvikling gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Ønskede tiltak

- Kompensere for redusert bemanning når økt antall pedagoger har planleggingstid.
- Tilpasse opptak av barn til en modell som gir et mer trygt og godt barnehagemiljø for barna og de tilsette, og en opptaksmodell som gir mer kontroll/forutsigbarhet budsjett vs regnskap.

Spesielle utfordringer

- Å opprettholde forsvarlig bemanning når pedagogene har planleggingstid.
- Forsvarlig vikarordning

Styringskort for barnehage

Overordna mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Alle har et godt, tilpassa og inkluderende leke- og læringsmiljø • Barn som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial • De tilsette i barnehagene har høy kompetanse • Alle har god tilgang til relevante tilbud av høy kvalitet 			
	Viktigste resultatmål			
Perspektiv	Hovedmål		2023	2024-2026
Samfunn	Barnehagene og foresatte løfter sammen for å skape læring, opplevelser og relasjoner for livet.	1	Gjennomføre tiltak som fremmer foreldrerollen som en viktig aktør for et inkluderende fellesskap for alle barna.	Foresatte og barnehage samarbeider om å legge til rette for læring og utvikling for barna, og det er ligger en felles og bred forståelse av "normalbegrepet" til grunn for samarbeidet.
		2	Foresatte blir tidlig informert og involvert når det er behov for tiltak som sikrer et trygt og godt barnehagemiljø, sosialt og læringsmessig.	

Brukere	Styrke barnas rolle som aktør i eget liv.	1	Økt grad av medvirkning i en form som gir barna eierskap til egen utvikling.	Barna sin medvirkning fremmer et fellesskapsbyggende barnehagetilbud.
		2	Arbeid med medvirkning styrker barnas forståelse og aksept for hva det innebærer å være en del av et fellesskap der "vi" går foran "jeg."	
	Ta i bruk aktiviteter som stimulerer innovasjon og entreprenørskap.	1	Prosjektarbeid og/eller andre utforskende arbeidsformer blir i økt grad brukt for å ta barna sine innspill på alvor, til å la de få medvirke og være del av et fellesskap.	Barna sin medvirkning gir i økende grad et barnehagetilbud som fremmer skaperkraft og kreativitet.
Medarbeidere	Arbeidsplassen blir brukt som læringsarena for å fremme individuell og kollektiv kompetanseutvikling	1	Kompetanseutviklingstiltakene bidrar til at alle barn opplever å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehagen, sosialt og læringsmessig.	Barna møter robuste voksne i et system som fremmer robuste barn.
	Det jobbes strukturert og tverrfaglig for å løse utfordringer	1	De tilsette i barnehagene, PPT og andre tjenester i laget rundt barnet bruker handlingsveileder BTI i samhandling.	Det er tilstrekkelig kompetanse i laget rundt barna til å gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle. Barnehagene innfrir nasjonale krav til kompetanse
	God styring og ledelse	1	Praktisering av verdigrunnlaget til rammeplanen og verdiplakaten styrkes gjennom god styring og ledelse.	Verdigrunnlaget til rammeplan for barnehagen gjennomsyrrer hverdagen sammen med barna, samarbeidet med foresatte og andre samarbeidspartnere og tilsette sitt engasjement for barnehagen i det offentlige rom.
2		Pedagogisk ledelse er organisert i team som stimulerer læring og nytenkning.		
Økonomi	God økonomisk styring	1	Balanse mellom vedtatt budsjett og regnskap.	Det er balanse mellom forventninger og økonomiske rammer til å innfri disse.

Skolene og SFO

Grunnskolen i Sauda består av 3 fulldelte barneskoler, samt en felles ungdomsskole. Kommunen har totalt 594 elever. Fløgstad skule har 140 elever, Austarheim skule 167 elever og Risvoll skule har 98 elever. Sauda ungdomsskule har 189 elever.

Særskilte satsingsområder og prioriteringer i planperioden

- Fortsette arbeidet med å implementere BTI-modellen.
- Lokal kompetanseutvikling gjennom skolebasert kompetanseutvikling og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.
- Et godt og bærekraftig SFO-tilbud.

Ønskede tiltak

- Opprette en samlokalisert og styrket opplæringsavdeling som sikrer barn med særlige behov tilhørighet i et fellesskap med andre, og med personale som har god kompetanse.
- Organisere et samlokalisert innføringstilbud for nyankomne flyktninger og innvandrere slik at de på en effektiv og god måte kan få språkopplæring som gir dem gode forutsetninger for sosial og faglig inkludering i det ordinære opplæringstilbudet med jevnaldrende.
- Organisere et tilbud med godkjent alternativ opplæringsarena for barn og unge som i perioder har andre behov enn det ordinære opplæringstilbudet for å oppleve mestring, inkludering og gode læringsopplevelser.
- Organisere innsatsteam som bistår skolene på områder som krever en styrket innsats og god kompetanse, som oppfølging av mobbing/trygt og godt skolemiljø og bekymringsfullt skolefravær.

Spesielle utfordringer

- Rekruttering av lærere som dekker kompetansebehov.
- Innfri nasjonale kompetansekrav til lærere i 2025.
- Forsvarlig vikarordning.

Styringskort for grunnskolen og SFO

Overordna mål:	<ul style="list-style-type: none"> • Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø • Barn og unge får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensial • De tilsette i skolen har høy kompetanse • Alle lykkes i opplæringen og utdanningen 			
			Viktigste resultatmål	
Perspektiv	Hovedmål		2023	2024 - 2026
Samfunn	Skolene/SFO og foresatte løfter sammen for å skape læring, opplevelser og relasjoner for livet	1	Gjennomføre tiltak som fremmer foreldrerollen som en viktig aktør for et inkluderende fellesskap for alle barn og unge.	Foresatte og skole/SFO samarbeider om å legge til rette for læring og utvikling for barn og unge, og det er ligger en felles og bred forståelse av "normalbegrepet" til grunn for samarbeidet.
		2	Foresatte blir tidlig informert og involvert når det er behov for tiltak som sikrer et trygt og godt skole- og SFO-miljø, sosialt og faglig.	
Brukere	Styrke barna og unge sin rolle som aktør i eget liv.	1	Økt grad av medvirkning i en form som sikrer barn og unge eierskap til egen utvikling.	Barn og unge sin medvirkning fremmer et fellesskapsbyggende skole- og SFO-tilbud.
		2	Arbeid med medvirkning styrker barn og unge sin forståelse og aksept for hva det innebærer å være en del av et fellesskap der "vi" går foran "jeg."	
	Tilpasset opplæring		Opplæringstilbudet og SFO er organisert på en måte som gir alle barn og unge mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel ut fra sine forutsetninger.	Vi har en bærekraftig og inkluderende organisering av grunnskole og SFO som innfrir krav til kvalitet og kompetanse, og som er økonomisk effektiv.

	Ta i bruk aktiviteter som stimulerer innovasjon og entreprenørskap.	1	Gjøre forsøk med ulike tiltak som stimulerer entreprenørskap og innovasjon, også i samarbeid med lokalt næringsliv. Økt innslag av praktisk aktivitet som fremmer motivasjon og mestring, læring og utvikling.	Barn og unge sin medvirkning gir i økende grad et opplæringstilbud/SFO-tilbud som fremmer skaperkraft og kreativitet.
Medarbeidere	Arbeidsplassen blir brukt som læringsarena for å fremme individuell og kollektiv kompetanseutvikling	1	Kompetanseutviklingstiltakene bidrar til at alle barn opplever å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i skole og SFO, sosialt og faglig.	Barn og unge møter robuste voksne i et system som fremmer robuste barn og unge. Skolene innfrir nasjonale krav til kompetanse.
	Det jobbes strukturert og tverrfaglig for å løse utfordringer		De tilsette i skolene, SFO, PPT og andre tjenester i laget rundt barnet bruker handlingsveileder BTI i samhandling.	Det er tilstrekkelig kompetanse i laget rundt barn og unge til å gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle.
	God styring og ledelse	1	Praktisering av verdigrunnlaget til læreplanen for grunnskolen og rammeplan for SFO, samt verdiplakaten, styrkes gjennom god styring og ledelse. Ledelsen stimulerer læring og nytenkning.	Verdigrunnlaget til læreplan for grunnskolen og rammeplan for SFO gjennomsyres hverdagen sammen med barn og unge, samarbeidet med foresatte og andre samarbeidspartnere og tilsette sitt engasjement for skole og SFO i det offentlige rom.
Økonomi	God økonomisk styring	1	Balanse mellom vedtatt budsjett og regnskap.	Det er balanse mellom forventninger og økonomiske rammer til å innfri disse.

Helse og Velferd

Tjenesteområdet endrer navn fra «helse og omsorg» til «helse og velferd». Mange mener det er en bedre beskrivelse av sektorens virkeområder, og navneendring er allerede gjort i andre kommuner i regionen, inklusiv vår nabokommune Suldal, som vi samarbeider tett med på flere fagområder. Helse og velferd gir tilbud til alle aldersgrupper, fra vugge til grav: helse og omsorg, livsmestring, folkehelse, barnevern og sosiale tjenester. Dette innbefatter 8 enheter, og stabsfunksjoner innen folkehelseområdet og kommunens koordinerende enhet.

Satsingsområder og prioriteringer i planperioden.

1. Kompetanse og rekruttering

- Videreutvikle og stabilisere heltidskulturen.
- Rekruttere leger og stabilisere fastlegedekningen på legesenteret.
- Rekruttere sykepleiere, og tilrettelegge for distriktsvennlig eller desentralisert sykepleierutdanning.
- Styrke fagarbeidernes kompetanse og selvstendighet.
- Flere menn i helse

2. Organisering, teknologi og arbeidsmåter

- Vri innsatsen fra passiv til mer aktiv bistand, fremme hverdags- og egenmestring.

- Fortsette implementering av velferdsteknologiske løsninger.
- Utvikle et aldersvennlig samfunn i tråd med kvalitetsreformen «Leve hele livet».
- Styrke tidlig og tverrfaglig innsats-med samhandlingsmodellen BTI
- Ny organisering og oppgavedeling i omsorgstjenesten gjennom Tørn v/KS.

3. Tiltak i budsjett og økonomiplan

- Nye tiltak
 - a. Smittevernkoordinator i 30% stilling på Helsestasjonen, videreføres som fast stilling etter nasjonale anbefalinger.
 - b. Arbeide videre med utredning, avklaring og gevinstrealisering av tiltakene i Omstilling 2025 – PWC-rapporten.
 - c. Lage ny omsorgstrapp med tiltak tilpasset konsekvenser av Omstilling 2025.

Ønskede tiltak utenfor rammen.

- a. Styrking av rehabiliterings-/ habiliteringstjenesten til barn og unge, 1 årsverk fast, kr 800 000,-
- b. Spesialisering av koordinator-rollen i helse og omsorg, ink. Barnekoordinator, 1 årsverk.
- c. Implementering av handlingsplanen Leve hele livet; Terapeutressurser 300 000,-
- d. Mangelfull infrastruktur for velferdsteknologi, avhenger av teknisk og/eller IT-budsjett.

Vikarmidler som kompenserer for redusert toppbemanning – men ambisjonen er å redusere vikarinneleie gjennom tett oppfølging av vedtaksmasse og forebygging av sykefravær.

Spesielle utfordringer.

Kapasitet og kompetanse i møte med demografisk utvikling samt andre utviklingstrekk. Dette medfører krevende prioriteringer og behov for bedre og økt samhandling. I tillegg til at vi får flere av de eldste.

Styringskort Helse og Velferd

Pleie /omsorg

Overordna mål i PLO:		Gode og tilgjengelige tjenester etter beste effektive omsorgsnivå (BEON) prinsippet.	
		Viktigste resultatmål	
Perspektiv	Hovedmål	2023	2024-2026
Samfunn	Sauda er en trygg og god plass å leve og bo, hele livet.	1 Gjennomføre tiltak fra handlingsplanen innen de 5 innsatsområdene: -Et aldersvennlig samfunn. -Aktivitet og fellesskap	Følge opp tiltak fra gjeldende prioriterte planer: -Budsjett og økonomiplan 2023-26

	<p>Sauda er et inkluderende samfunn.</p> <p>Sauda er et aldersvennlig samfunn. Aldersvennlige samfunn er bra for alle. Les mer om det her: Leve hele livet</p>		<p>-Mat og måltider</p> <p>-Helsehjelp</p> <p>-Sammenheng i tjenestene</p>	<p>-Rapport Omstilling Sauda 2025.</p> <p>-Handlingsplanen Leve hele livet.</p> <p>-Kommunedelplan for helse- og omsorg.</p>
		2	<p>Videreutvikle BTI-arbeidet for bedre tverrfaglig innsats, med fokus på barn og unges helsetjeneste og god samhandling med hele laget rundt barn og unge.</p>	<p>Styrke tverrfaglig samarbeid og samhandling mellom alle aktørene rundt barn/unge, brukere/pasienter</p> <p>Involvere pårørende ressursen.</p> <p>Bidra i mobilisering av frivillig innsats for andre.</p>
Brukere	<p>Brukere får de tjenestene de trenger og får være aktive i utformingen av disse. «Hva er viktig for deg?», skal være utgangspunktet i møte med brukerne og deres pårørende</p>	1	<p>Brukere får tilpasset tilbud i tide, og er aktivt med i utformingen av tjenestene</p> <p>Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i henhold til lov og forskrift.</p> <p>Godt koordinerte tjenester og god samhandling.</p> <p>Tjenester gis etter beste effektive omsorgsnivå.</p>	<p>Dimensjonering av tilbud er tilpasset behov og rammer</p> <p>Det tildeles aktive fremfor passive tjenester først.</p> <p>Hverdagsmestring og «hva er viktig for deg» er fokus ved utforming av tjenestene.</p> <p>God sammenheng og kontinuitet i tjenestene</p>
		2	<p>Brukerundersøkelse gjennomføres i henhold til plan</p>	<p>Brukertilfredshet over landsgjennomsnitt. Undersøkelsen brukes aktivt til å forbedre og tilpasse tjenestetilbudet.</p>

Medarbeidere	En profesjonell og attraktiv arbeidsplass	1	<p>Heiltidskultur over 54%.</p> <p>Legge til rette for alternative arbeidsordninger.</p> <p>Implementere ny teknologi.</p> <p>Kunnskapsbasert praksis.</p> <p>Utvikle bærekraftig organisering og dimensjonering av fagkompetanse gjennom TØRN</p> <p>-TØRN: https://www.ks.no/fagomrader/arbeidsgiverpolitikk/kompetanse-og-rekruttering/torn/presentasjons-video-bli-bedre-kjent-med-torn/</p> <p>Sykefravær kartlegges og følges opp i henhold til gjeldende føringer</p>	<p>Det utvikles heltidskultur, med heltidsandel over 56%</p> <p>Det skal være god kvalitet, sikkerhet og sammenheng i tjenestene</p> <p>Fokus på nærvær og godt arbeidsmiljø.</p> <p>Sykefraværet er under landssnitt for sektoren</p>
		2	<p>Medarbeidertilfredshet kartlegges gjennom medarbeidersamtaler x 1 per år, og andre kartlegginger kommunen utfører, for eksempel 10- faktor.</p> <p>Tilrettelegge for kompetanseutvikling, økonomisk og praktisk.</p>	<p>Høg medarbeidertilfredshet over landsgjennomsnitt.</p> <p>Resultat nyttes i forbedringsarbeidet.</p> <p>God rekruttering og solide fagmiljø.</p>
Økonomi	God økonomistyring	1	<p>Samsvar mellom budsjett og regnskap.</p> <p>Avklare potensialet i PWC-rapporten Omstilling 2025, implementere tiltak.</p>	<p>Handlingsrom for omstilling og variasjon. Realisere gevinster fra Omstilling 2025.</p>
		2	Balanse	Balanse

Sauda legesenter, frisklivsentral, helsestasjon og jordmortjeneste

mål: 1) Pasientorientert, effektiv og kvalitativt god tjeneste 2) Forsvarlig helseberedskap 3) Fokus på fag og kompetanse 4) Godt omdømme			
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål	
		2023	2024-2026
Samfunn	God helseberedskap Rett behandling og forebygging av sykdom. Et aldersvennlig legesenter	1	Helseberedskap og smittevern i tråd med kvalitetskrav i lov og forskrift – definere rollen smittevernkoordinator. Medvirke til aktuelle øvelser. God helseberedskap og effektivt smittevernarbeid.
		2	Legevakt i tråd med lov og forskrift. Forsvarlig og mest mulig effektiv legevaktsdrift.
			-utrede fremtidens legevakt i Sauda – utrede interkommunalt samarbeid som kan styrke legevakten lokalt. God fastlegedekning, med kontinuitet i tjenesten.
			Økt oppmerksomhet på mestring og forebygging Økt fokus på tiltak som bidrar til egenmestring – hva er viktig for deg? -digitale selvbetjeningsløsninger
Brukere	Forebygge funksjonstap og fremme egen helse og egenomsorg	1	Heve kunnskap om helsefremmende tiltak i befolkningen Gjennomføre læring-mestring og frisklivstilbud Digitalisering
			Brukertilfredshet måles i henhold til kommunens plan. (Hvert 4. år) Brukertilfredshet over landsgjennomsnitt
			Gjennomføre prosjektet Trygge foreldre på Haugalandet. Helhetlig tilbud til barn og unge, gravide og foreldre.
	2	Forsterke samarbeid med barnehage-helseutvalg og skolehelseutvalg Godt tverrfaglig samarbeid i BTI-ånd.	
		Godt tverrfaglig samarbeid God samhandling gjennom pasientforløp og overganger mellom tjeneste- og forvaltningsnivå Sammenheng i tjenestene	
Medarbeidere	En profesjonell og attraktiv arbeidsplass	1	Sykefravær følges opp i henhold til retningslinjene Sykefravær under 7 %

		2	Medarbeidertilfredshet kartlegges gjennom medarbeidersamtaler x 1 per år, og andre aktuelle kartlegginger kommunen gjennomfører, for eksempel 10-faktor	Høg medarbeidertilfredshet over landsgjennomsnitt. God rekruttering og godt fagmiljø, god kontinuitet i tjenesten.
Økonomi	God økonomistyring	1	Samsvar mellom regnskap og budsjett	Handlingsrom for omstilling og videreutvikling Gjennomføre tjenesteanalyse i legetjenesten; kartlegge ressursbruk ift produktivitet og effektivitet
		2	Balanse	Balanse

NAV Sauda

Overordna mål NAV:		Gi mennesker muligheter	
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål	
		2023	2024-2026
Samfunn	NAV Sauda skal jobbe for likeverd, likestilling og forebygge sosiale problemer	1	NAV skal delta aktivt der samfunnsutvikling utformes. NAV skal bidra med tiltak som fremmer folkehelsen i Sauda.
		2	NAV skal gjøre kjent sosialt vanskeligstiltes situasjon i Sauda og tilby tiltak som bidrar til å utjevne sosiale forskjeller og hindrer utenforskap. God oversikt og datagrunnlag Kunnskapsbasert praksis
Brukere	Fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet	Ingen under 30 skal gå inaktive på ytelser	Fortsette å tilby lavterskel arbeidstiltak
	Andel i % av befolkningen som har mottatt økonomisk sosialhjelp	2,0 %	2,0%
	Andel i % av befolkningen som er langtidsmottakere med økonomisk sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	0,4%	0,4%
	Andel unge i % av befolkningen som har mottatt økonomisk sosialhjelp	2,0%	2,0%

	Andel % av mottakere av økonomisk sosialhjelp med forsørgelsesplikt for barn under 18 år i husholdningen		30%		30%
Medarbeidere	En profesjonell og attraktiv arbeidsplass	1	Score over 24 poeng på medarbeiderundersøkelsen, HKI.	Høg medarbeidertilfredshet	God rekruttering ved behov, godt fagmiljø
		2	Sykefravær følges opp i henhold til retningslinjene	Holde stabilt lavt sykefravær	under 2 %
Økonomi	God budsjettkontroll og økonomistyring	1	Samsvar mellom budsjett og regnskap	Handlingsrom for omstilling.	
		2	Balanse	Balanse	

Indre Ryfylke Barnevern

Overordna mål: <ol style="list-style-type: none"> 1) Brukerorientert, og kvalitativ god tjeneste 2) Tverrfaglig og samordna tjenester med fokus på tidlig innsats 3) Tilfredse medarbeidere 				
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål		
		2023	2024-2026	
Samfunn	Tjenesten håndterer nye krav og oppgaver. Godt samarbeid og god kvalitet i alle tjenester	1	<p>Implementere barnevernsreformen</p> <p>Følge opp tilsynsrapport og evalueringer, med tiltak som sikrer god praksis og tjenester i tråd med lov og forskrift.</p> <p>Godt omdømme: styrke den generelle tilliten og kunnskapen om barnevernet i befolkningen.</p>	<p>Indre Ryfylke barnevern har godt omdømme.</p> <p>Barnevernet kontaktes ved bekymring for omsorgssvikt overfor barn og unge</p> <p>Barn, unge og familier opplever at de får hjelp og støtte av barnevernet.</p>
		2	<p>Etablere og videreutvikle formelle samarbeid internt med andre aktører som jobber med og for barn, unge og familier.</p> <p>Videreutvikle samarbeid med nabokommuner.</p>	<p>Utvikle formelle samarbeid innen fosterhjemsrekruttering, juridisk bistand og tiltak</p>

Brukere	Yte rett hjelp til rett tid. Brukermedvirkning i fokus	1	Øke kvaliteten på tjenesten ved å etablere teamorganisering, for eksempel med tiltaksavdeling med metoder som for eksempel COS, Marte Meo og miljøarbeid. Aktiv i BTI- arbeidet	God kvalitet, sammenheng og tilgjengelighet i tjenestetilbudet. Håndtere barnevernsreformens nye krav til kommunene på en god måte.
		2	Indikatorene i kommunebarometeret er minimum på gult, og gjerne over eller samme nivå som 2020.	Gode resultater på indikatorene i kommunebarometeret
Medarbeidere	Rekruttere og beholde gode medarbeidere	1	Sykefravær følges opp ihht retningslinjene, forebygge og håndtere for mest mulig nærvær.	Lavt sykefravær under landssnitt for sektoren
		2	Medarbeidertilfredshet kartlegges gjennom medarbeidersamtaler x1 per år, og andre kartlegginger kommunen utfører, for eksempel 10-faktor	Høg medarbeidertilfredshet. God rekruttering ved behov, godt fagmiljø og arbeidsmiljø
Økonomi	God budsjettkontroll og økonomistyring	1	Samsvar mellom regnskap og budsjett	Samsvar mellom regnskap og budsjett
		2	Balanse	Balanse

Næring og Samfunn

Tjenesteområdet Næring og samfunn består av det som før ble kalt teknisk sektor samt kommunens engasjement innen næringsutvikling. Området ledes av kommunalsjef.

Tjenesteområdet omfatter

- Teknisk drift
- Bygg og renhold
- Prosjektgruppe
- Plan og forvaltning
- Brannvesen
- Kultur
- Næringsutvikling

Særlige fokusområder 2023

1. Profesjonell og effektiv saksbehandling av reguleringsplaner
2. Utvikle kommunens samspill med næringslivet og være en «næringsaktiv kommune»
3. Helse, miljø og sikkerhet i alt vi gjør
4. Effektiv utnytting av ressurser og rammebetingelser
5. Kontinuerlig forbedring ved hjelp av Lean-metodikk
6. Arbeide med implementering av Sauda 2025
7. Etablere bedre prosjektstyring og kontraktsoppfølging

Styringskort for Næring og samfunn

Overordna mål:	<ul style="list-style-type: none"> - En næringsaktiv kommune - Kompetent saksbehandling og tjenesteyting i godt arbeidsmiljø 			
			Viktigste resultatmål	
Perspektiv	Hovedmål			
			2023	
			2024-2026	
Samfunn	Godt samspill med næringslivet	1	Utvikle faste møteplasser for utvikling av samspill kommune/næringsliv/frivillige	Gjennomføre ny næringsundersøkelse
	I front på HMSE-arbeid	2	Minst 10 nye energieffektiviseringstiltak	Planmessig ENØK-utvikling på kommunens bygningsmasse
		3	Etablere samarbeidsavtaler med frivillige lag og organisasjoner	En kommune som samskaper med samfunnet rundt seg
Brukere	Profesjonell tjenesteyter Høyt servicenivå	1	Fortsette arbeidet med utvikling av Saudahallen med å modne og prosjekterer flere utviklingstrinn	Nytt tilbud (aktivitet/idrett/folkehelse) i Sauda
		2	Gjennomføre minst 5 tiltak for å tilrettelegge for økt bruk av sykkel i Sauda	Sauda kommune kåres som Norges beste sykkelby
		3	Rask og profesjonell behandling av reguleringsplaner (ingen brudd på frister)	Oppdatert planregister som er tilgjengelig for offentligheten

Medarbeidere	Kompetanse- utvikling	1	0 skader m/fravær på egne eller innleid personell	Utarbeide plan for kompetanseutvikling
	Trivsel og trygghet på jobb	2	Sykefravær under 6 %	Sykefravær under 5,5 %
	Forbedre interne prosesser på tvers av enhetene i Næring og samfunn	3	Årlige medarbeidersamtaler	Forbedret score på medarbeiderundersøkelse vs. forrige gjennomføring
Økonomi	Forvalte kommunens ressurser ansvarlig og innenfor rammer	1	Ressursbruk i tråd med tildelte budsjettammer	Redusert ressursbruk som følge av produktivitets- utvikling
		2	Etablere system for prosjektstyring	Prosjekter gjennomføres med riktig kvalitet og innenfor vedtatte budsjetter

Vedlegg 2: Kommunale avgifter og betalingssetsar for 2023

Ligger i eige vedlegg

Vedlegg 3: Detaljert investeringsbudsjett

NR	Beskrivelse av prosjekt	Type	2023	2024	2025	2026
A1	Utrykningsbil brann	Brann		500 000		
A2	Ny fremmskutt enhet (gule bilen)	Brann				2 000 000
A3	Ny brannbil/mannskapsbil	Brann	6 000 000			
A	Sum brann		6 000 000	500 000	0	2 000 000
B1	Kjøleanlegg til ventilasjonssystem ungdomsskolen	Bygg		0		
B2	El-biler teknisk	Bygg		500 000	500 000	500 000
B3	Utstyr kjøkken/vaskeri DMS	Bygg		300 000		
B4	Høllandshelmen, ny fasade	Bygg			2 400 000	
B5	HMSE-tiltak i bygg	Bygg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
B6	Adgangskontroll Helse og omsorg	Bygg		700 000	700 000	700 000
B7	Ventilasjonsanlegg Austarheim skule, del 2	Bygg		750 000		
B8	Prosjektressurs investeringsstilskudd	Bygg	400 000	400 000	400 000	400 000
B9	Oppgradering tak Austarheim skule, eldste delen	Bygg		1 000 000		
B10	PPU bolig Torsveien, 5 leiligheter	Bygg		15 000 000		
B11	Omsorgsboliger 2 stk	Bygg			6 000 000	
B12	Auke antall institusjonsplasser Åbøtunet	Bygg	1 500 000	20 000 000	30 000 000	20 000 000
B13	Fasadefornying Saudasjøen kapell	Bygg			300 000	
B14	Rehabilitering dusjer Fløgstad skule ink legionellaspyling	Bygg		500 000		
B15	Ombygging av varmeanlegg Saudahallen	Bygg	2 000 000			
B16	Ladestasjonar kommunale bilar	Bygg		200 000	100 000	100 000
B17	Stadion oppgradering garderobe, dusjanlegg med legionella	Bygg		500 000		
B18	Rehabilitering takkant Saudahallen	Bygg		500 000		
B19	Utvikling av Saudahallen	Bygg		3 000 000	1 000 000	30 000 000
B20	Solceller kommunale bygg	Bygg	1 000 000	9 000 000	3 000 000	
B21	Studier	Bygg	500 000	500 000	500 000	500 000
B	Sum bygg		7 400 000	54 850 000	46 900 000	54 200 000
C1	Bølgebryter Treaskjæret	Havn	200 000	5 000 000		
C	Sum Havnekassen	Havn	200 000	5 000 000	0	0
D1	Utbygging av rør for bredbånd	IKT	100 000	100 000	100 000	100 000
D2	Investeringer Ryfylke IKT (vedtak IT-styret Ryfylke)	IKT	2 257 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
D3	Oppvekst - iPad skole/Barnehage rullering	IKT	4 530 500			
D4	Rullering PC'er adm / Helse	IKT				
D5	Utbygging - fiber til folket	IKT		1 500 000		
D	Sum IKT		6 887 500	3 600 000	2 100 000	2 100 000
E1	Rassikringstiltak	Veg		500 000	500 000	500 000
E2	Asfaltering veg	Veg	500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
E3	Fullføre fortau Fløgstadvegen ved kyrkja + rehabilitering mur	Veg		1 400 000		
E4	Opprustning bruer	Veg		200 000	200 000	200 000
E5	Sykkelparkering	Veg	500 000	300 000	300 000	300 000
E6	Kystveg Treaskjæret - SiGlass	Veg		5 000 000		
E7	Åbødalsvegen forprosjekt, syklande Sauda	Veg	200 000			
E8	Utskifting gatelys	Veg	500 000	500 000	500 000	500 000
E9	Opprusting Brekkebakken	Veg	1 250 000			
E10	Vegar til utfartsområde	Veg	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
E	Sum Veg		7 950 000	19 400 000	13 000 000	13 000 000
F1	Aktivitetsparker	UPI	800 000	800 000	800 000	800 000
F2	Utvikling av industriområder	UPI		1 000 000	3 000 000	5 000 000
F3	Torget	UPI		5 000 000	5 000 000	
F4	Ny multimasjin (Nimos)	UPI			1 000 000	
F5	Traktor med tilbehør	UPI				1 400 000
F6	Ny kunstgressmatte	UPI	100 000	3 900 000		
F	Sum Uteområdet/park/idrett		800 000	10 700 000	9 800 000	7 200 000

NR	Beskrivelse av prosjekt	Type	2023	2024	2025	2026
G1	Rensing av kloakk Vangnes - Djupvik	AVL	1 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
G2	VA Åbøbyen	VA				10 000 000
G3	Vannforsyning Svandalen	VANN	1 000 000	5 000 000	7 000 000	
G4	Nedlegging Fosstveitdammane	VANN		5 000 000	4 000 000	
G5	Brugata fase 2 (miljøgate) VA	VA		4 000 000		
G6	Vannledning Svandalskrysset - Gausvik	VANN				10 000 000
G7	VA Egne Hjem	VA			10 000 000	10 000 000
G8	VA Handelslaget- hotellbakken	VA		5 000 000		
G9	VA Brekkeplatået	VA				10 000 000
G10	Tilrettelegging for påkobling for septik Austarheim	AVL		500 000	500 000	500 000
G11	Nye hytterrenovasjonsbuer	REN	250 000	250 000	250 000	
G12	Nye containere	REN		300 000		300 000
G13	Ny gravemaskin renovasjonsanlegget	REN		3 500 000		
G14	Rammeplan Vann	VANN	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
G15	Rammeplan Avløp	AVL	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
G	Sum VAR		8 250 000	44 550 000	42 750 000	61 800 000

	Totale investeringer		37 487 500	138 600 000	114 550 000	140 300 000
	VAR investeringer		8 250 000	44 550 000	42 750 000	61 800 000
	Havnekassen		200 000	5 000 000	0	0
	Øvrige investeringer		29 037 500	89 050 000	71 800 000	78 500 000

Kommentarer:

A1	Utrykningsbil brann. Erstatning for den gamle
A2	Ny fremmskutt enhet ("gule bilen")
A3	Ny brannbil/mannskapsbil. Er prioritert inn i 2023 da dagens bil har flere havari. Det blir sett på flere ulike løsninger for å ivareta beredskapen inntil ny bil er på plass.
B1	Inneklima. Eine delen på ungdomsskolen har ikke kjøleanlegg. Prosjektet er ikke prosjektert og kostnadsestimat er usikkert.
B2	Utskifting av biler i drift ved 7 års alder. Går over til el-biler ved utskifting. Legger opp til å skifte ut ein bil pr år framover
B3	Risiko driftstans. Mye gammalt utstyr som er over levealder. Fleire havari i 2021 og 2022.
B4	Høllandsneimen renab yttervegger, bl.a. murpuss. Ma ses i samanneng med framtidig bruk av bygget, difor satt til 2025. Usikkert kostnadsoverslag
B5	HMSE-tiltak; f.eks. utskifting av gamle brannfarlige EL-skap, brannrelaterte utstyr, mindre inneklima tiltak, energieffektiviseringsiltak. Har auka årleg pott i denne økonomiplanperioden for å ikke måtte spesifisere alle tiltak som egne prosjekter.
B6	Gjeld for Helseenteret, Sjukehus, Åbøtunet, legekantor, Høllandstunet. Brikkesystem i staden for nøklar. Først skallsikring på hovedinngangane og deretter installasjon av systemet avdelingsvis.
B7	Inneklima; fortsettelse av tidligere prosjekt fra 2016. I tillegg til nytt aggregat og hovedrør, gjenstår lufttilførsel på himling som må erstatte gammel tilførsel fra veggene.
B8	Ressurs for å identifisera og søka om eksterne midlar til prosjekt og investeringar.
B9	70 talls-taket er moden for oppgradering til dagens standard. Tiltaket gir og ein energigevinst
B10	PPU bolig Torsveien. Identifisert behov gjennom boligsosial handlingsplan. Gjennomføring flytta til 2024 pga bortfall av tilskot frå Husbanken. Kostnadsestimat er fortsatt usikkert, men dagens kalkyle er ca 20 MNOK totalt for prosjektet. Prosjektering gjennomføres vinteren 2023.
B11	2 stk omsorgsboliger. Identifisert behov gjennom boligsosial handlingsplan. Må prosjekteres og sjå på kostnadsestimat.
B12	Prosjektet hander om å gjøre om omsorgsboliger til institusjonsplasser på Åbøtunet. Det vil innebære ombygging, arealeffektivisere eksisterende byggingsmasse og eventuelle utbygninger. Prosjektering gjennomføres i 2023 og det planlegges for bygging fra 2024.
B13	Sprekker i mur.
B14	Behov for modernisering av dusjanlegga samt installering av "legionellaspyling"
B15	Ombygging av varmeanlegg Saudahallen. Energieffektiviseringsiltak. Prosjektkost er basert på kostnadskalkyle
B16	Behov for ladeinfrastruktur etterkvart som dei kommunale bilane går over til eldrift
B17	Garderobebygget frå 70 tallet på stadion trenger ein kraftig oppgradering. Spesielt dusjanlegg som er utslitt. SIL har planer for bygget og ein bør gå i dialog med dei for å utvikle prosjektet vidare.
B18	Betongstykker løsner frå takkant. Potensiale for personskader. Prosjektering og utførelse
B19	Utvikling av Saudahallen etter planer lagt i forstudien. Vidare scope er å "modne" planane for nybygg på Saudahallen.
B20	Etablere solceller på kommunale tak med store flater og gode solforhold. Det er gjennomført kartlegging av alle større kommunale tak i 2022. Kva bygg som blir prioritert for solceller blir basert på gjennomført kartlegging.
B21	Post for å modne og planlegge prosjekter for et bedre beslutningsgrunnlag før investeringsvedtak.

C1	Gjennomføre prosjektering i i første del av 2023 for en detaljert redegjørelse av teknisk løsning og en mer treffsikker kostnadskalkyle. Etter endt prosjektering legges det fram ny sak til politisk behandling
D1	Utbygging av rør for bredbånd
D2	Investeringer Ryfylke IKT (vedtak IT-styret Ryfylke)
D3	Bytte av PC ihht til rulleringsplan - Oppvekst. Gevinst: Reduserte utgifter til vedlikehold av PC'er
D4	Bytte av PC ihht til rulleringsplan - Adm. / Helse. Gevinst: Reduserte utgifter til vedlikehold av PC'er
D5	Bygge ut fiber til innbyggere i Grønsdal. NKOM midler er innvilget.
E1	Rassikrings tiltak. Hovudsakelig vidare arbeid langs Fivelandsvegen, her er det mest utsatte partiet sikra men det gjenstår deler som bør tas.
E2	Veg/asfaltering iht prioritert liste
E3	Fullføre fortau langs Fløgstadvegen ved kyrkja. Allè, asfaltering og oppretting av kyrkjegårdsmuren langs Fløgstadvegen. Alternativ trafikkløsning vurderes ifm sykkelstrategi/sentrumsplan
E4	5-årskontroll av kommunale bruer konkluderer med at det er behov for nødvendig vedlikehold på fleire av desse. Dette er eit pålegg som Sauda kommune bør overholde. Mindre ting tas på drift og vedlikeholdsbudsjettet.
E5	Sykkelparkering iht prioritert liste. Plasserer ut stativ ved kommunale bygg og andre områder der det er behov for sykkelstativ. Årleg pott i åra framover.
E6	Som ein følge av at avløpsledningane blir lagt på utsida av dagens fylkesveg mot Saudasjøen gir det ein potensiell muleghet til å etablere ein "fjordpromenade" frå båthavna og ut til Si-glass stranda. Tiltak må prosjekteres og kostnadsestimert.
E8	Mindre tiltak basert på forstudien som blir ferdigstilt november 2022.
E9	Store deler av dei kommunale lysstolpane har fortsatt halogenpærer. Ønskjer å etablere ein plan for overgang til LED (dagens strategi er å bytte til LED når ei pæra er kaputt, dette er lite effektivt med tanke på arbeidstimar).
E10	Vegar til utfartsområde, Prioritering etter kommunestyrevedtak i sak 081/2018.
F1	Aktivitetsparker, utskifting av enkle lekeapparater som ikkje kan repareres på lekeplasser, barnehager og skular.
F2	Post for å tilrettelegge for ny næringsutvikling i Sauda. Det er eit stort konkurransefortrinn å kunne tilby klargjorte arealer til aktørar som ser etter områder å etablere ny verksemd eller utvikla eksisterande. Status i dag er at alt industriareal på Birkeland er reservert til ammoniakprosjektet. Det er behov for å utvikla nytt areal for å møte behov for aktørar som vil etablere seg i kjølvatnet av ammoniakfabrikken samt andre næringer. Plan for utvikling er pr i dag lite spesifisert og kostandsbehov som er lagt inn i plan er kun indikative.
F3	Utvikla Torget i tråd med muleghetsstudien. Torget er eit viktig byrom. Sentrum er særskilt viktig for både fastbuande og tilreisande og denne utvikla er i tråd med føringane i kommuneplanens samfunnsdel.
F4	Ny maskin pga eksisterande er "end of expected lifetime"
F5	Utskifting av traktor samt ny tilhengar
F6	Ny kunstgressmatte. I følge tilstandsrapport fra Sport Surface viser banen tydelige tegn på aldring. Kostnad som er lagt inn i investeringsplanen er basert på m2-priser fra Norges fotballforbund. Det kan søkes tilskudd fra spillemidler ettersom matta er over 10 år.
G1	Skille overvann og kloakk, etablere pumpestasjoner og overføringsledninger fra Saudasjøen til Tangen. Eit prosjekt som gjennomføres etappevis
G2	VA Åbøbyen. Utskifting av gammelt rørmnett, skille overflatevann og kloakk.
G3	Vannforsyning Svandalen. Forprosjekt. Pumpestasjoner, borehull og høydebasseng. Vannforsyningen i Svandalen frå Sauda skisenter til Lyngmyr har begrensa kapasitet. Det er nok kapasitet ved normale forhold, men ikke når det vil oppstå mindre lekkasjer på ledningsnettet og det er svært dårlig kapasitet dersom det skulle bli behov for brannslukkevann. Ved gjennomføring av dette prosjektet vil ein få betydelig auka leveringsikkerhet ved at Svandalen vannverk vil kunne fungere som en reserve i Saudasjøen og vannverket på Birkeland fungerer som reserve for Svandalen.
G4	Krav frå NVE til å gjennomføre tiltak. Konesjonssøknad for nedlegging er sendt til NVE
G5	Brugata fase 2. Tas samtidig som omgjøring til miljøgata (rogfk-prosjekt)
G6	Vannledning Svandalskrysset - Gausvik. Må sees på i samanheng med sykkel/gangveg Rogfk
G7	VA Egne Hjem. Omfattende prosjekter med utskifting av gammelt rørmnett, skille overflatevann og kloakk.
G8	VA Handelslaget - hotellbakken. Tas samtidig som fortau. Fortau kan TS-finansieres (opptil 60% ekstern finansiering)
G9	VA Brekkeplatået. Omfattende prosjekter med utskifting av gammelt rørmnett, skille overflatevann og kloakk.
G10	Ein del husstandar frå "Verdens Ende" og mot byn har i dag septiktank. Dei fleste er av eldre modell og klar for utskifting. Det er eit ønske frå fleire bebuarar å knyta seg opp til det kommunale nettet.
G11	Behov for nye samt utskifting av eksisterande renovasjonsbuer
G12	Behov for nye containere på renovasjonsanlegget. Innkjøp av ein container pr år
G13	Dagens hjulgraver er moden for utskifting. Ser på mulegheten for maskin med eldrift
G14	Rammeplan Vann
G15	Rammeplan Avløp

Vedlegg 4: Bevilgningsoversikt investering 2023

Bevilgningsoversikt investering 2. ledd 2023

			Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2022
Investering VAR			8 250 000	44 550 000	42 750 000	66 800 000	37 600 000
G1	Rensing av kloakk Vangnes - Djupvik	AVL	1 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
G2	VA Åbøbyen	VA				10 000 000	
G3	Vannforsyning Svandalen	VANN	1 000 000	5 000 000	7 000 000		2 000 000
	Vannledning Grandsvingen - Ryfylke	VA					8 000 000
G4	Nedlegging Fosstveitdammen	VANN		5 000 000	4 000 000		1 000 000
G5	Brugata fase 2 (miljøgate) VA	VA		4 000 000			
G6	Vannledning Svandalskrysset - Gausvik	VANN				10 000 000	
G7	VA Egne Hjem	VA			10 000 000	10 000 000	
G8	VA Handelslaget- hotellbakken (inkl	VA		5 000 000			
	VA Solbrekk Brekke						4500000
G9	VA Brekkeåplataet	VA				10 000 000	
	Korrolator/lytteutstyr	Vann					200 000
G10	Tilrettelegging for påkobling for septik	Avløp		500 000	500 000	500 000	500 000
G11	Nye hytterrenovasjonsbuer	REN	250 000	250 000	250 000		250 000
G16	Nye containere	REN		300 000		300 000	150 000
G13	Ny gravemaskin renovasjonsanlegget	REN		3 500 000			
G14	Rammeplan Vann	VANN	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
G15	Rammeplan Avløp	AVLØP	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
G16	Behandling slam og avfall	AVL/REN				5 000 000	
SUM			8 250 000	44 550 000	42 750 000	66 800 000	37 600 000

A	Sum brann		6 000 000	500 000	0	2 000 000	0
A1	Utrykningsbil brann	Brann		500 000			
A2	Ny fremmskutt enhet (gule bilen)	Brann				2 000 000	
A3	Ny brannbil/mannskapsbil	Brann	6 000 000				
B	Sum bygg		7 400 000	54 850 000	46 900 000	54 200 000	43 250 000
B1	Kjøleanlegg til ventilasjonssystem	Bygg		0			
B2	EI-Biler teknisk	Bygg		500 000	500 000	500 000	800 000
B3	Utstyr kjøkken/vaskeri DMS	Bygg		300 000			300 000
B4	Høllandsheimen, ny fasade	Bygg			2 400 000		
B5	HMSE-tiltak i bygg	Bygg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	1 000 000
B6	Adgangskontroll Helse og omsorg	Bygg		700 000	700 000	700 000	
	Ventilasjon Høllandstunet, radontiltak	Bygg					1 400 000
B7	Ventilasjonsanlegg Austarheim skule,	Bygg		750 000			
B8	Prosjektressurs investeringstilskudd	Bygg	400 000	400 000	400 000	400 000	300 000
B9	Oppgradering tak Austarheim skule,	Bygg		1 000 000			
	Nytt tak og oppussing toalettbygg ved	Bygg					400000
B10	PPU bolig Torsveien, 5 leiligheter	Bygg		15 000 000			6 000 000
B11	Omsorgsboliger 2 stk	Bygg			6 000 000		
	Rådhus ombygging	Bygg					22 000 000
	Oppgradering kinosalen	Bygg					3 700 000
	Sportsgulv gymsal Austarheim skule	Bygg					350 000
B12	Auke antall institusjonsplasser	Bygg	1500000	20 000 000	30 000 000	20 000 000	1500000
B13	Fasadefornyning Saudasjøen kapell	Bygg			300 000		
B14	Rehabilitering dusjer Fløgstad skule inkl	Bygg		500 000			
	Modernisering heis Høllandstunet	Bygg					
B15	Ombygging av varmeanlegg	Bygg	2 000 000				750 000
	Utstilling Folkets Hus	Bygg					100 000
	Stolar til Folkets Hus	Bygg					100 000
B16	Ladestasjon kommunale biler	Bygg		200 000	100000	100000	200 000
B17	Stadion oppgradering garderobe,	Bygg		500 000			
B18	Rehabilitering takant Saudahallen,	Bygg		500 000			

Bevilgningsoversikt investering 2. ledd 2023

			Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2022
B19	Utvikling av Saudahallen	Bygg		3 000 000	1 000 000	30 000 000	4 000 000
B20	Solceller kommunale bygg	Bygg	1 000 000	9 000 000	3 000 000		
	Nye heisdører Høllandstunet	Bygg					350 000
B21	Studier	Bygg	500 000	500 000	500 000	500 000	
D	Sum IKT		6 887 500	5 500 000	2 100 000	2 100 000	7 650 000
D1	Utbygging av rør for bredbånd	IKT	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
D2	Investeringer Ryfylke IKT (vedtak IT-	IKT	2 257 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
D3	Oppvekst - Ipad skole/barnehage	IKT	4 530 500				
	Bygge ut mobildekning på SDMS	IKT					750 000
	Bygge ut wifi dekning Åbøtunet /SDMS	IKT					750 000
	Nye skjermer til alle skular	IKT					400 000
	Telefonløsning - Sauda kommune	IKT					250 000
D5	Utbygging - fiber til folket	IKT		3 400 000			3 400 000
	Bygge ut trådløst på fleire avdelingar	IKT					
C	Sum Havnekassen		200 000	5 000 000	0	0	0
C1	Bølgebryter Treaskjæret	Havn	200 000	5 000 000			
E	Sum Veg		7 950 000	14 400 000	8 000 000	8 000 000	20 000 000
E1	Rassikringstiltak	Veg		500 000	500 000	500 000	
	Utførelse kryss fv 520-Grønsdal	Veg					7 000 000
E2	Asfaltering veg	Veg	500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
E3	Fullføre fortau Fløgstadvegen ved	Veg		1 400 000			
E4	Opprustning bruer	Veg		200 000	200 000	200 000	200 000
	Grøftepusser	Veg					300 000
	Gang-/sykkelbru Søndenaålia - Lillebekk	Veg					6 000 000
E5	Sykkelparkering	Veg	500 000	300 000	300 000	300 000	200 000
E6	Kystveg Treaskjæret - SiGlass	Veg		5 000 000			
E7	Åbødalssvegen forprosjekt, syklande	Veg	200 000				300 000
E8	Utskifting gatelys	Veg	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
E9	Opprusting Brekkebakken	Veg	1 250 000				
E2	Vegar til utfartsområde	Veg	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	4 000 000
F	Sum Uteområdet/park		900 000	10 700 000	9 800 000	7 200 000	3 950 000
F1	Aktivitetspark	UPI	800 000	800 000	800 000	800 000	1 800 000
F2	Utvikling industriområder	UPI		1 000 000	3 000 000	5 000 000	1 000 000
	Robot gressklippere	UPI					150 000
F3	Torget	UPI		5 000 000	5 000 000		500 000
	Slåpadda Nimos	UPI					200 000
F4	Ny multimaskin(Nimos)	UPI			1 000 000		
F5	Traktor med tilbehør	UPI				1 400 000	
F6	Ny kunstgressmatte		100 000	3 900 000			
	Aktivitetstøler badebasseng	UPI					300 000

Bevilgningsoversikt investering 2. ledd 2023

		Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2022
H	Sum Saudahallen(flyttet til bygg)	0	0	0	0	0
H4	Utvikling av Saudahallen					
Sum Andre Investeringer		29 337 500	90 950 000	66 800 000	73 500 000	74 850 000
	Finansielle investeringer	12 755 000	9 755 000	9 755 000	9 755 000	7 755 000
	Egenkapitalinnskudd	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000	1 400 000
	Utlån startlån	10 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	5 000 000
	Avdrag forvaltningslån	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000	1 355 000
Sum Finansielle investeringer		12 755 000	9 755 000	9 755 000	9 755 000	7 755 000
Sum Investeringer		50 342 500	145 255 000	119 305 000	150 055 000	120 205 000

	Prosjekter akkumulert etter kategori					
G	Vann-Avløp-Renovasjon	8 250 000	44 550 000	42 750 000	66 800 000	37 600 000
B	Bygge prosjekter ihht prioritert oversikt	7 400 000	54 850 000	46 900 000	54 200 000	43 250 000
E	Vei prosjekter ihht prioritert oversikt	7 950 000	14 400 000	8 000 000	8 000 000	20 000 000
D	IKT prosjekter ihht prioritert oversikt	6 887 500	5 500 000	2 100 000	2 100 000	7 650 000
C	Havnekassen prosjekter ihht prioritert oversikt	200 000	5 000 000	0	0	
F	Uteområde/Park prosjekter ihht prioritert oversikt	900 000	10 700 000	9 800 000	7 200 000	3 950 000
A	Brann prosjekter ihht prioritert oversikt	6 000 000	500 000	0	2 000 000	0
H	Saudahallen		0	0	0	0
Sum andre investeringer		29 337 500	90 950 000	66 800 000	73 500 000	74 850 000
Sum investeringer VAR		8 250 000	44 550 000	42 750 000	66 800 000	37 600 000
Sum investeringer totalt		37 587 500	135 500 000	109 550 000	140 300 000	112 450 000
Sum finansielle investeringer		12 755 000	9 755 000	9 755 000	9 755 000	7 755 000

Vedlegg 5: Låneoversikt

Oversikt gjeld jfr. Forskriftens § 5-7(pr. 24/10-22)

Lånnr.	Långiver	årets opptak	Lånesaldo (IB) 1/1-22	Avdrag 2022	Renter pr.21/10	Gebyr	Lånesaldo (UB) 31/12-22	Rente	Type rente	Rest År
7501	HUSBANKEN	0	-137 500	50 000	1 321	0	-87 500	1,224	Flytende	2
7502	HUSBANKEN	0	-216 658	66 664	2 044	0	-149 994	1,224	Flytende	3
7503	HUSBANKEN	0	-283 322	66 665	2 010	0	-216 657	1,780	Flytende	4
7504	HUSBANKEN	0	-366 663	66 666	3 385	0	-299 997	3,183	Flytende	5
7505	HUSBANKEN	0	-550 000	25 000	5 545	0	-525 000	1,054	Flytende	21
7506	HUSBANKEN	0	-615 000	82 000	6 024	0	-533 000	1,054	Flytende	7
7523	HUSBANKEN	0	-615 248	72 383	5 740	0	-542 865	3,183	Flytende	8
7525	HUSBANKEN	0	-967 740	96 774	9 031	0	-870 966	3,383	Flytende	9
7529	HUSBANKEN	0	-1 050 000	100 000	10 352	0	-950 000	1,054	Flytende	10
7531	HUSBANKEN	0	-5 950 000	350 000	50 850	0	-5 600 000	2,313	Flytende	16
7533	HUSBANKEN	0	-6 125 000	350 000	57 491	0	-5 775 000	3,383	Flytende	17
7508	KLP KOMMU	0	-46 666 660	2 333 334	767 443	0	-44 333 326	3,740	Flytende	19
7521	KLP KOMMU	0	-10 205 000	785 000	187 364	0	-9 420 000	3,740	Flytende	12
7522	KLP KOMMU	0	-7 638 818	1 430 358	123 652	0	-6 208 460	3,740	Flytende	5
7510	KOMMUNAL	0	-1 995 700	285 080	39 019	0	-1 710 620	2,580	Flytende	6
7511	KOMMUNAL	0	-16 000 000	1 000 000	139 332	0	-15 000 000	3,180	Flytende	15
7512	KOMMUNAL	0	-10 500 000	700 000	151 795	0	-9 800 000	3,450	Flytende	14
7513	KOMMUNAL	0	-27 938 530	2 793 840	366 306	0	-25 144 690	3,350	Flytende	9
7514	KOMMUNAL	0	-30 518 880	1 795 240	595 480	0	-28 723 640	2,820	Flytende	16
7515	KOMMUNAL	0	-30 589 040	1 699 380	575 192	0	-28 889 660	3,970	Flytende	17
7516	KOMMUNAL	0	-19 000 000	1 000 000	357 594	0	-18 000 000	3,970	Flytende	18
7517	KOMMUNAL	0	-12 666 740	666 660	107 442	0	-12 000 080	3,056	Flytende	18
7518	KOMMUNAL	0	-33 215 060	1 581 660	636 511	0	-31 633 400	4,143	Flytende	20
7519	KOMMUNAL	0	-6 000 000	500 000	111 043	0	-5 500 000	3,600	Flytende	11
7524	KOMMUNAL	0	-47 355 000	3 382 500	759 014	0	-43 972 500	3,770	Flytende	13
7526	KOMMUNAL	0	-20 085 000	1 339 000	337 405	0	-18 746 000	3,902	Flytende	14
7530	KOMMUNAL	0	-22 480 000	1 405 000	369 934	0	-21 075 000	3,846	Flytende	15
7532	KOMMUNAL	0	-53 373 200	3 139 600	836 777	0	-50 233 600	3,676	Flytende	16
7534	KOMMUNAL	0	-27 538 660	1 529 920	454 174	0	-26 008 740	3,846	Flytende	17
7535	KOMMUNAL	0	-36 000 000	2 000 000	558 225	0	-34 000 000	3,746	Flytende	17
7536	KOMMUNAL		-55 128 500	2 901 500	779 253	0	-52 227 000	3,309	Flytende	18
7538	KOMMUNALBANKEN		-49 000 000	2 450 000	796 967		-46 550 000	3,400	Flytende	19
7539	KOMMUNAL	-82 765 000	0	0	480 129		-82 765 000	3,640	Flytende	20
Totalt:			-580 771 919	36 044 224	9 683 844	0	-627 492 695	2,9597	Snitt rente	

Samlet gjeld	IB	Låneopptak	Avdrag	Sum
2022		82 765 000	-36 044 224	-627 492 695
2023		37 750 000	-40 210 104	-625 032 591
2024		95 219 000	-42 097 604	-678 153 987
2025		117 749 000	-46 587 104	-749 315 883
2026		121 600 000	-52 667 104	-818 248 779

Vedlegg 6: Unntak eignedomsskatt

Følgende er vedlegg til punkt 8 e) i budsjettvedtaket.

Unntak fra eiendomsskatt i høve til eiendomsskattelova § 7 a og b:

Fylkeskommunale skoler

- Sauda VGS på Lofthus
- Sauda VGS avdeling Birkeland

Idrettsanlegg og haller

- Turnhallen, Skulegata 29
- Lyngmyranlegget - Ny Von
- Golfbanen med klubbhus og anlegg

Eiendommer tilhørende følgjene frivillige organisasjoner:

- Speidarhuset, Håkonsgata
- Frelsesarmeen, Skulegata 22
- Pinsekyrkjelyden Salem, Espelandsvegen 6
- Betel, Indremisjonen, Mogata 1
- IOGT Losje Fjellbekken, Kyrkjegata 24
- Sauda Røde Kors, Åbødalsvegen 81
- Sauda Jeger og Fiskeforening, klubbhus med anlegg
- Brakamoen Barnehage SA, Andersengja
- Industriarbeidermuseet, Håkonsgata
- Bedehuset Saron
- Tinghaug
- Sauda Folkets Hus A/S

Eigedom tilhøyrande andre stiftelsar/ organisasjonar vil bli vurdert fritatt for eignedomsskatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.